

EUROOPA
NOORED
EUROOPA.NOORED.EE

aastaraamat '06

Programm Euroopa Noored
Aastaraamat 2006

Sisukord

Eessõna	5
Näiteid programmi Euroopa Noored raames Eestis rahastud ja ellu viidud projektidest	
ALAPROGRAMM 1 – rahvusvahelised noorsoovahetused	7
Vastseliina Vallavalitsus “La Seine-et-Marne meets Võrumaa”	7
Tallinna Noorsootöö Keskus “Building bridges – young people in Estonia and Scotland”	11
Lastekaitse Liit “Oled sa kruvi või kruvikeeraja?”	13
ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus	15
Tartu Emajõe Kool lühiajaline projekt Islandil	15
Tallinna Laste Tugikeskus saatev (Suurbritannia) ja vastuvõttev (Hispaania) projekt	23
Tallinna Avatud Noortekeskus pikaajaline projekt Austrias	26
ALAPROGRAMM 3.1 – noorsooalgatused	31
Tähe Noorteklubi “Meie Maailm”	31
B’OFF tiim “Teatris võid olla ükskõik kes!!!”	33
Going UP “Kidstuf”	37
Vahvad Ratturid “Vormsi kultuuripärand”	39
Murru Vangla “Miks on läinud nii?”	41
ALAPROGRAMM 3.2 – tulevikukapitaliprojektid	45
Liina Margna “Rattaga linnas”	45
Nele Mets “Is anybody out there?”	47
ALAPROGRAMM 5 – tugimeetmed	49
Projects Are Us.Org “Education Consumers, Creating New Citizens”	49
Virumaa Noorte Initsiatiiv “Encouraging cross-border communication through ICL”	50
Vastseliina Vallavalitsus “La Seine-et-Marne meets Võrumaa”	52
Programm Euroopa Noored 2006. aastal Eestis – statistiline ülevaade	53
Alaprogramm 1 – rahvusvahelised noorsoovahetused	53
Alaprogramm 2 – Euroopa vabatahtlik teenistus	55
Alaprogramm 3 – noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektid, tulevikukapitaliprojektid	57
Alaprogramm 5 – tugimeetmed	59
Erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte kaasamine	60
Euroopa Noored Eesti büroo koolitus- ja kaasatuskava	61
Programmi Euroopa Noored raames 2006. aastal Eestis toetatud projektid	66

Tallinna Noorsootöö Keskuse rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt
 „Building bridges – young people in Estonia and Scotland”
 Sünnipäevalapse Jade Riigikogu-külastus

Hea lugeja

Selleks, et käesolevas aastaraamatus kirjasolev liialt “uskumatu” ei tunduks, oleme oma kogemustest palunud kirjutada toetusesaajatel endil. Raamatusse on küll õnnestunud mahutada üksnes murdosa peegeldus programmi Euroopa Noored raames möödunud aastal elluviidust.

Aasta tulemuste üle on põhjust rõõmustada eeskätt programmi kaudu elu- ja õpikogemuse võrra rikkamaks saanud noorte ja neid toetavate noorsootöötajate arvu olulise kasvu poolest. Eelmise aastaga võrreldes suurenes toetatud projektide arv 25% võrra – oma ideede elluviimisele pühendunud noorte ja noorsootöötajate ning ühtekokku 33 miljoni krooni toel sai/saab teoks 297 projekti.

Eeltoodud arvud on Eesti noorsootöö kontekstis üsna muljetavaldavad. Mul on siiralt hea meel tõdeda, et nende arvude taga peitub sisu, mis seisneb julgetes ideedes ja nende ellurakendamises, noorte soovis ühiskonnas midagi paremaks muuta ning selle nimel tegutseda, avatuses uutele kogemustele ja selle kaudu õppimises.

Jääb vaid loota, et see on hea hoo saanud algus ning aina laienevate valikuvõimaluste juures leiab programm Euroopa Noored Eesti noorte seas üha aktiivsemat kasutust. Võib-olla saab just seeläbi paratamatult klišeena tunduv ütlus “toome Euroopa kodanikule lähemale” reaalse ja asjakohase väljundi. Uus Euroopa Liidu noorte kodanikuharidusprogramm Euroopa Noored (2007-2013) on läbi Eesti büroo igal juhul antud väljakutseks valmis!

Reet Kost
 Euroopa Liidu programmi Euroopa Noored Eesti büroo juhataja

Ja siin see on – isevalmistatud sillake ja platvorm vaatega Mustojale + projektis osalejad (osaliselt)

Käsitöötaires meisterdamas

ALAPROGRAMM 1

rahvusvahelised noorsoovahetused

Vastseliina Noorteklubi rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt
 „La Seine et Marne meets Võrumaa“ (projekt nr EE-11-40-2006-R2)

Lihtne Vastseliina ja Prantsusmaa vaheline noorteprojekt

„Lihtsad inimesed, lihtne toit, lihtsad tavad.“ Sellised sõnad jäid kõluma meie kõrvades, kui 9-liikmeline prantsuse grupp bussi astus ja Tallinna poole sõitma hakkas. Mis siis pani neid niimoodi arvama?

Kõik sai alguse aasta tagasi, kui Triinu Karu Prantsusmaalt võttis ühendust Vastseliina Noorteklubiga ja käis välja idee, et korraldaks õige kahe riigi vahel noorsoovahetusprojekti. Asi läks käima ja esimene kohtumine leidis aset selle aasta märtsikuus, kui Prantsusmaa organisatsiooni Mission Locale'i juhendaja tuli Vastseliina. See oli esimene projekt, mille me kirjutasime Euroopa Noored Büroole. Kolmepäevase ettevalmistava kohtumise käigus arutati läbi tulevase noorsoovahetuse programm, tegevused ja otsustati, kus põhitegevus toimuma hakkab. Kõige selle tulemusena läks Euroopa Noored Eesti büroo poole teele (teine) mahukas projekt, mis kaks kuud hiljem leidis ka heakskiidu. Nüüd polnud enam aega mõtlemiseks, tuli hakata tegutsema ning paberil kirjutatu oli vaja muuta reaalsuseks.

See oli 20. augusti hilisõhtu, kui buss veeres Vana-Vastseliina külalistemaja ette ja maha astus grupp noori prantslasi – projekti tegevus oli alanud. 11 eesti noort lisandus grupile 21. augusti hommikul. Järgnesid 8 päeva täis erinevaid huvitavaid tegevusi.

Programm sai koostatud nii, et oleks piisavalt külaskäike, kohtumisi, grupitöid, kultuuriõhtuid, sportlikke tegevusi kui ka hindamismänge ja puhkepause. Üks asi on aga tegevus paberil, teine asi tegelikkuses, sest kui kõigele vaatamata ikka hommikust õhtuni vihma kallab, tuleb teha kiired ümberkorraldused. Nii jäigi meie esialgsest plaanist välja Sõprusetrepri ehitamine. Ilm aga soosis meid projekti viimastel päevadel ja nii sai trepist hoopis sild ja väike platvorm vaatega Mustojale. Lemmiktegevuseks kujunes nii eestlaste kui ka prantslaste seas meisterdamine kohalikus käsitöötöös: maaliti potte, taldrikuid, siidisalle, tehti kaarte ja kooti kaltsuvaipa. Just viimane tegevus tekitas prantslastes suurt elevust, sest midagi sellist nägid nad esimest korda. Üldine programm oli aga suhteliselt tihe. Käisime ekskursioonidel nii Vastseliina vallas kui ka Võrumaal üldse (Munamäel, Ööbikuorus), külastasime Vastseliina Noorteklubi, Vastseliina Vallavalitsust, Võru Noortekeskust, Nopri talu. Vabal ajal said noored käia ka ratsutamas Vana-Vastseliinas asuvas Piiri hobusetallis. Aktiivsete tegevuste vahele pakkusime ka veidi mõttetalguid ja nii saigi arutletud erinevatel teemadel nagu noorte probleemid ja võimalused maal. Samuti said kõik osalejad mõelda, mida on Eestil anda Prantsusmaale ja vastupidi ning mida on andnud meile Euroopa

Liit. Igal õhtul toimus päeva hindamine, kus noored said südant puistata ja rääkida, mis neile meeldis ja mis mitte. Viimast asja tuli ette väga vähe.

Euroopa Noored projektide üheks peaaegu kohustuslikuks teemaks on kohtuvate riikide kultuuride tutvustamine. Nii saime meiega maitsta Prantsusmaa traditsioonilisemaid sööke-jooke ja kuulata prantsuse muusikat.

Aga ega eestlased alla jäänud. Kui neljanda päeva õhtul toodi lauale oasupp ja kama, võis nii mõnegi noore näos näha krimpsus suud, aga kui maitse oli suhu saadud, polnud kellegi taldrikus toidupiiskagi. Omalt poolt tutvustasime prantslastele veel eesti rahvalaule, näitasime kohalikke rahvariideid ja tantsisime kõik koos kõige lihtsamaid rahvatantse ja ringmänge nagu „Kes aias“, „Me lähme rukkist löikama“, „Kaerajaan“, „Kaks sammu sissepoole“ jne. Tantsud läksid peale sedavõrd, et neid tantsiti peaaegu igal õhtul. Loomulikult ei jätnud me kasutamata võimalust prantslased sauna viia. Sellest pakkumisest haarasid kinni kõik. Prantslaste jaoks on see küllaltki ekstreemne ettevõtmine, kuna saunakultuur on nende jaoks suhteliselt võõras.

Mida andis selline projekt noortele?

Mission Locale on selline Prantsusmaa organisatsioon, kes tegeleb noorte nõustamisega koolituste ja töö otsimise valdkonnas. Kui noor on kooli pooleli jätnud või ei leia mingil põhjusel tööd, siis pöördub ta just nimelt sellesse organisatsiooni, kes suunab teda erinevatele koolitustele ning tutvustab noorele erinevaid võimalusi töökoha leidmiseks. Just selliste probleemidega 9 noort osalesid ka meie projektis.

Eestlaste poolt aga olid grupis sellised noored, kes tegelevad veel õppimisega või on endale juba töökoha leidnud. 10 päeva jooksul saidki eestlased seletada prantsuse noortele, kuidas on elu Eestis, kuidas käib siin õppimine ja mida nad ise on oma elus juba saavutanud. Ühesõnaga, süstisid prantsuse noortele sisse rohkem julgust, et nad oma elu aktiivsemalt elaksid ja ei sõltuks niivõrd teistest. Just meie noorte julgus ja avatus oli see, mis prantsuse noori hämmastama pani. Nemad ei mõistnud seda, kuidas saavad meie noored lihtsalt kätte võtta ja mõneks ajaks näiteks Rootsi või Soome tööle minna. Meie noored aga olid väga aktiivsed seletama prantsuse noortele, miks nad sellist asja teevad. Eks see tõstis ka meie noorte enesehinnangut päris kõvasti, kui said tunda, et neid imetleti ja peeti väga julgeteks.

Eesti noored aga arvasid, et nad peaksid prantslastelt õppima suuremat sallivust erinevate rahvuste ja kultuuride suhtes, suhtlemisjulgust ning elukeskkonna väärtustamist, st teadlikumalt hindama oma loodust ja kultuuri. Just Eesti loodus oli üks asi, mida prantslased nautisid ning hindasid kõrgelt.

Kaks sammu sissepoole oli vaieldamatult kogu gruppi lemmik tants.

Mida võiksid prantslased ja eestlased üksteisele õpetada

Eestlased prantslastele: kultuur, toitumiskombed. Austus teiste vastu. Kuidas lõbutseda, vaimsus, rahulikkus, lihtsus. Eestlased teavad, kuidas praegust hetke hinnata, on julgemad ning teevad rohkem jõupingutusi. Eestlased võiksid aidata prantslastel võõrkeeli õppida, teadvustada looduse tähendust inimese elus, väärtustada looduslähedust. Armastust maa vastu ja austust maa- ja loodislähedase elu vastu.

Prantslased eestlastele: suhtlemiskergus, oma-pära esiletoomine inimestes. Toiduvalmistamine, lõbusus. Elurõõm, keel ja kultuur (prantsuse keele õpe võiks olla kättesaadavam). Aidata välja töötada sotsiaalset mudelit. Aidata eestlastel noorsooprojekte luua, tutvustada loodusparke. Aidata finantsiliselt, teha investeeringuid Eestisse. Eestlased peaksid hakkama oma loodust nägema teiste silmadega, st ümber hindama teatud asju ning rohkem väärtustama oma loodust.

ALAPROGRAMM 1 - rahvusvahelised noorsoovahetused

Kui kätte oli jõudnud lahkumise päev, siis olid rõõmsad näod asendunud kurbade vesiste silmadega. Kogu grupp oli selle ajaga väga lähedaseks saanud ja esialgu lõputuna tunduvad 10 päeva (korraldajate arvates) möödusid väga kiiresti. Lahkumine oli kurb ja täis pisaraid. Kuid kõik läbielatu andis hoogu juurde uuele projektile, mille kohaselt meie noored saaksid aasta pärast külla minna prantsuse noortele.

Ükski projektis osaleja ei osanud ette aimata, kui palju võib anda ja tähendada üks lihtne projekt inimesele, kohale, tervele vallale. See on projekt, millest said alguse mitmed teised ettevõtmised. Mitmele prantsuse noorele jättis Eesti nii sügava jälje, et nad organiseerivad juba vabatahtliku projekti Eestisse ning üks tüdruk on siia kohe-kohe saabumas. Ka paar eesti noort tahavad minna vabatahtlikuks Prantsusmaale. Lisaks on see projekt innustanud meid kirjutama järjest uusi projekte ning need noored, kes ise konkreetselt projektis ei osalenud, saavad aimu Prantsusmaast ja prantslastest läbi prantsuse keele kursuse, mis alustas kohaliku gümnaasiumi juures sügisel, vahetult pärast meie projekti lõppu.

Kõige tähtsam, mida noored tajusid kogu sellest ettevõtmisest oli, et ükskõik kui raske meil ka poleks siin Eestis (ja prantslastel Prantsusmaal), on see siiski meie kodu ja siin on kõige parem, sest mujal on elu, kus on hoopis teised mured ja probleemid, mis tunduvad veel raskemad.

Meie tegevusi jääb kajastama internetipäevik aadressil: <http://missionestonie.canalblog.com>

Mõtteid projektis osalejate sulest:

- Väga ilus maa, puhas ning siinsetel inimestel on avar hing! See läheb hinge. Tase! *Frédéric*
- Tüüpiline prantsuse lähenemine – must leib või ja moosiga... ja siis muidugi teetassist läbi. Igatahes prantslaste NOKIA on leitud – rikkaks saab see, kes Prantsusmaale rukkileiba viima hakkab! Oi rahvaid, oi kombeid!
- *I can say that I am happy to be here with Estonians and French young people. The trip is not finished and I think I would be surprised a lot of times and I love it. Marie-Laure*
- Tahaks öelda vaid positiivset. Ainuke kurvaks tegev asjaolu on see, kuid juba on aeg ära minna. *Marilou*
- Mida öelda... meie nädal on olnud ilus ja intensiivne. Raske on kõiki tundeid väljendada, tahan öelda, et isegi kui me järgmisel nädalal siit lahkume, jääb mu hing ikka veel siia. *Fanny*
- See kohtumine andis mulle palju uusi ideid selle kohta, kuidas võiks aidata eesti noori. Andis teadmise, et meil Eestis ainukesena pole raske, vaid raske on ka kõrgelt arenenud riikide noortel. Nägin esmakordselt prantslasi ja see andis mulle tõeliselt hea arusaamise nendest.
- Prantsuse noortest on mul kahju, et neil on tõeliselt raske oma elu alustada ja tööd leida. Prantsuse valitsus tundub olevat üks väga imelik valitsus. Minu arusaam sellest on, et seal on paljudes asjades arusaamatused ja valitsus muudab oma noorte elu tõeliselt raskeks. Tundub suure tsirkusena.
- Kõige tähtsam ei ole mitte materiaalsed hüved, vaid maalähedus ja lihtsus. Mõnikord võib end paremini tunda mujal, kui oma riigis, huvitav oli ka teada saada teiste inimeste arvamus Prantsusmaa kohta.

Building bridges –
noored Eestis ja Šotimaal

Algav sõprus –
Kadri ja Ally

ALAPROGRAMM 1 - rahvusvahelised noorsoovahetused

Tallinna Noorsootöö Keskuse rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt „Building bridges – young people in Estonia and Scotland” (projekt nr EE-11-08-2006-R1)

Rahvusvaheline koostöö Eesti ja Šoti noorte vahel sai alguse vägagi tavapärasel teel. Juhuslikult sattusin mina kui selleaegne Ambla valla noorsootöötaja võtma osa koolitusest, mis õpetas noortega tegelevatele inimestele üle Euroopa, kuidas kirjutada, organiseerida ning viia läbi rahvusvahelist noorsoovahetust. Sellelt koolituselt tulin tagasi rohkem kui poole võrra targemana, täis entusiasmi ise noorsoovahetust korraldada ning paljude kontaktidega erinevatest organisatsioonidest. Kui siia maani olin ma noorsoovahetusega kokku puutunud pigem osalejana, siis nüüd tundsin, et midagi sellist ise organiseerida on täiesti reaalne ja jõukohane ka mulle. Eriti veel kui tegu oli nende rõõmsate, aktiivsete ja hakkajate noortega, kellega me selle suure sammu koos ette võtsime.

Ülejäänud toimus sama ladusalt ja loogiliselt nagu see tavaliselt muinasjutus on. Poole aasta pärast otsustasime kindlalt, et viime läbi noorsoovahetuse väga toredate noortega Šotimaalt. Ka oli nende noorsootöötajaga väga ladus ja õnnestunud koostöö, mille tulemusel toimus kõik ilma suuremate viperusteta. Õnneks olid nemad tookord nii julged, et võtsid esimestena enda peale meie vastuvõtmise ning noorsoovahetus toimus Šotimaal, nende kohalikus külas Lanark'is. Kui ma ka alguses ei suutnud noortele sõnadega selgeks teha, mis on noorsoovahetus ja mida kõike sa selle jooksul koged, siis kohal olles said nad sellest üsna ruttu aru. See noorsoovahetus oli musternäidis ja seda öeldes ma ei liialda.

Nüüd siis jõudis kätte meie kord noorsoovahetust omal maal organiseerida ja läbi viia. Kuna eelmine noorsoovahetus oli olnud väga edukas, siis midagi samaväärset või rohkemat oli raske välja mõelda. Seegi kord jõudsimme väga ruttu kokkuleppele kõikides sisulistest ja programmilistest küsimustes ning ettevalmistav kohtumine oli tohutult suureks abiks, et noorsoovahetus õnnestuks. Soovitan soojalt, et vältida teineteisest möödarääkimist.

Meie eneste teadmata varitses meie noorsoovahetusi väike ühine viperus. Nimelt murdis eelmisel aastal üks poiss ära oma jalaluu, just nädal aega enne noorsoovahetust, ning ei saanudki seepärast kaasa tulla. Seekord siis oli juhtunud väike õnnetus šotlaste grupi tüdrukuga, kes samuti paar nädalat enne küllatulekut murdis ära oma käeluu. It can not be happening! oli ainuke asi, mida me selle peale öelda oskasime.

Oli veel palju teisigi asju, mida me elu sees ette ei osanud arvata ja millega siis kohapeal toime pidime tulema.

Nagu me ka natuke teadsime, käib Šotimaal noorsootöö väga struktureeritult ja suure paberimajandusega ning küllaltki rangete piirangutega. Kõige tegemiseks on vaja eelnevat luba ja palju-palju allkirju. Nii siis juhtuski, et +28 kraadise suveilmaga tekkis meil tõsine probleem randa minekuga, kuna partnerid olid unustanud selle kohta pabereid täita ning nende määruste kohane vetelpääste rannas puudus. Õnneks jõudsimme siiski kuldse keskteeni ning noored lubati randa ja vette. Küll aga ei tohi me avalikustada ega näidata seda DVD-l, mis just praegusel hetkel noorsoovahetuse kohta valmimas on.

Järgmise seigana tuleb kohe meelde, kuidas šotlastest noored olid vägagi jahmunud, kui kuulsid, et peavad vanalinna tutvumiseks korraldatud mängu „City hunt” läbima jala või et Tallinna kesklinnas ei saagi paljudes kohtades muud moodi kui jala liigelda. Ka natuke vähem kui kilomeeter söögikohani kõndimiseks oli neile suureks katsumuseks ja nii mõnigi kord kasutasime me bussi väga naeruväärsete vahemaade läbimiseks, et neid mitte liialt ära väsitada. Küll aga tõdesid Šoti noored rõõmsalt ja nüüd juba asjaoluga leppinult, et sellepärast te eestlased oletegi nii sportlikud ja saledad. Samamoodi

ei teadnud nad midagi maas magamisest ehk meil levinud magamisalus ja magamiskott kombinatsioonist. Söögist ma ei hakka rääkimagi. Kõik need avastused teineteise eluviiside erinevuste kohta olid silmaringi laiendavad ning me meenutame neid hetki siiani muiged näol.

Selle korra kõige meeldejäävam viperus ja probleem selgus viimases majutuskohas, kui noorsoovahetuse lõpuni oli jäänud veel kaks ööpäeva. Nimelt olid samas majas alustatud remondi pärast külalistemaja ruumidesse kolinud prussakad. Ma ei mõtle paari, vaid prussakate horde igal pool ja igal ajal. Nii me siis konutasime selle ühe öö magamatult ja proovisime meeletult terve öö uusi ruume leida. Kõik lõppes õnneks hästi ja kohe järgmisel päeval kolisime sealt ära. Kuid see vahejuhtum oli totaalselt segamini löönud meie videopäeviku tegemise, sest sellest hetkest oli prussakalugu kõige meeldejäävam elamus üldse. Huvitaval kombel aga mitte halb elamus vaid hoopis üks põnevamaid.

Tegelikult oli aga noorsoovahetus väga hästi kordaläinud ja õnnestunud ning kõik meie plaanid ja ideed leidsid selles noorsoovahetuses koha ja ka rakenduse. Nii näiteks olid meie noorsoovahetusse kaasatud ka erivajadustega noored, kes rikastasid meie tegevusi oma kohaloleku ja panusega. Väga meeldiv on kogeda seda noorte omavahelist tingimusteta läbisaamist, kus kõik on nii tolerantset, arusaajad ning abivalmid.

Kõige toimunu kohta on meil valmimas DVD ning Eesti ja Šoti noorte kultuurisündmuste kalender, et meenutada ise ning näidata ja julgustada ka teisi noori noorsoovahetustest osa võtma ja neid ka läbi viima.

Nagu ma juba mainisin, raske on panna sõnadesse seda, mis on noorsoovahetus ja kuidas see sinu silmaringi avardab. Kõige paremini saad sellest aru siis, kui seda omal nahal järele proovid.

Kirja pani: Ege Kirik

ALAPROGRAMM 1 - rahvusvahelised noorsoovahetused

Lastekaitse Liidu noortekogu rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt „Oled sa kruvi või kruvikeeraja?” (projekt nr EE-11-49-2006-R2)

Anete Elken
LL Noortekogu juht

Lastekaitse Liidu noortekogu noortel tekkis idee kirjutada noorsoovahetusprojekt, kuhu kaasata noori Eestist, Lätist ja Leedust. Ausalt öeldes ei teadnud peaaegu keegi meist, kuidas üks projektikirjutamine käib, aga kuna soov selleks oli suur, siis otsustasime selle enesele selgeks teha. Inimesed Euroopa Noortest juhendasid meid, projekt sai valmis ning ka rahastatud. Noorsoovahetus kandis pealkirja „Oled sa kruvi või kruvikeeraja?” ja toimus 26. juulist 2. augustini 2006 Ida-Virumaal, Peipsi järve ääres Remniku puhkekeskuses. Osalejaid oli kolmest riigist kokku 45.

Millest selline pealkiri, võite küsida?

Soovisime arutleda laste õiguste üle ning mõelda, kuidas meie, noored, saaksime kaasa rääkida meid puudutavates küsimustes ja probleemides. Kas noor on kruvi, kes laseb end keerata ja ei saa ise oma arvamust avaldada ega otsustada? Või on ta hoopis kruvikeeraja, kes tahab ja oskab väljendada omi mõtteid teemade kohta, mis on olulised? Püüdsime leida enda jaoks ühise tähenduse, mis täpselt see noorte osalus on. Uskusime enne ja saime veendunuks peale noorsoovahetust, et osalemine oma elu korraldamises on väga tähtis. Lisaks leidsime selle õiguse rakendamiseks erinevaid mooduseid. Projekti lõpupäevadel (aga ka viimasel ööl J) pani noorte tuumigrupp kokku töötubade käigust selgunud ja noorte arvamustel põhineva noorte osaluse käsiraamatu. Seal on kirjas erinevad osaluse viisid, tasandid ja konkreetsed näited Balti riikides hästi töötavatest noorte osalust ja algatusi toetavatest organisatsioonidest.

Lisaks õnnestus meil kõigil noorsoovahetuse ajal õppida, kuidas üks projektikirjutamine käib ja milliseid raskusi võib seal juures ette tulla. Tegime seda eesmärgiga, et kõik osalejad saaksid soovi korral kirjutada ise projekti, et jätkata organisatsioonide koostööd.

Noortest moodustunud naerev kõhukett

Parim kogemus?

Päris paljud noored, kes noorsoovahetuses osalesid, väitsid julgelt, et need seitse suvepäeva olid kõige huvitavamad ja toredamad nende senises elus. See on lihtsalt hämmastav, kuidas saab kiinduda umbes neljakümnesse inimesse nädala jooksul. Aga tänu sellele sujus kogu tegevus väga hästi. Kõik töötoad olid väga alternatiivsed ja huvitavad. Mitte midagi ei tehtud niisama kuivalt, vaid läheneti asjadele loominguliselt. Ettekandeid tehti lauldes, eteldes, pilli mängides ja projekti-kirjutamist õppisime sportides. Osalevad noored olid tõelised talendid. Meil oli seal lauljaid, pillimängijaid, laulukirjutajaid, kunstnikke ja veel paljude teiste loomeannetega inimesi. Veel, ühtegi töötuba ei viidud läbi ainult täiskasvanute juhendamisel, meie, noored, saime ise teha nii palju. Lisaks korraldasime õhtused ja vaba aja tegevused kõik ise. See ei saanudki ju muud olla kui ülimalt tore ja vahva!

Me saime noorsoovahetuselt kõike, mida olime osanud oodata: sõpru, teadmisi noorte osaluse ja laste õiguste kohta ning korraliku inglise keele praktika. Lisaks õppisime üksteise kultuuride, organisatsioonide ja inimeste käitumise kohta väga palju. Meie noorsoovahetust jääb alati meenutama üks viisijupike, mille lätlane Arturs ja leedukas Gintautas kirjutasid laulu Läti poiss Renarsile nimepäevaks (lätlasel on see muuseas veel tähtsaimgi päev kui sünnipäev) ja sellest laulust sai peaaegu nagu meie noorsoovahetuse hümn:

Juhuuu!
ja meie noortevahetus algab

Kaks krooni
Pabučiuok mane
Kaks krooni
You have a
name day today

Sa mu väike
Mister Bean
Sa mu väike
Mans mažais
draugs

Anna mulle
Rahu vend
Anna mulle
Mažas bučkiss

Energizer nimega
Maaaaachinga....

ALAPROGRAMM 2

Euroopa vabatahtlik teenistus

Tallinna Laste Tugikeskuse Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatev ja vastuvõttev projekt –

vabatahtlik: Reelika Esko;

vastuvõttev riik: Suurbritannia
(projekt nr EE-21-29-2005-R2)

vabatahtlik: Juan Prudencio Ruiz Lorite;

saatev riik: Hispaania
(projekt nr EE-21-118-2005-R5)

Meie esimene kogemus selle programmiga oli pea 4 aastat tagasi, kui võtsime nõuks saata Hollandisse ühe tütarlapse. Kõik läks esialgu sujuvalt, leidsime vastuvõtva organisatsiooni, suhtlesime aktiivselt, saime rahastuse. Alustasime vabatahtliku ettevalmistustööga, olime rõõmsad, et saame noore inimese ellu tuua nii suure muutuse. Kuid siis...äkki... keset protsessi ning peale rahastuslepingu saamist ja allakirjutamist teatas Hollandi vastuvõttev organisatsioon, et neil on tekkinud ületamatud vabatahtliku majutusprobleemid ja nad siiski vabatahtlikku vastu võtta ei saa. Meile oli see kui välg selgest taevast, sest vabatahtlik oli selleks hetkeks oma elu tootalselt ümber korraldanud, töölt lahti võtnud, korterist välja kolunud jne. Proovisime veel kuidagi vastuvõtvat organisatsiooni mõjutada, selgitusi paluda, kuid tegelikkuses midagi muuta enam ei saanud. Oh ebaõnne, et esimesel korral ja just meiega nii pidi juhtuma, sest tegelikkuses leiavad taolised alt ära hüppamised aset väga-väga harva.

Kuid ei jää üks ilma teiseta, möödus aasta ja proovisime uuesti ja seekord läks saatmisega väga õnnelikult ning peagi olime valmis ka vabatahtlikku vastu võtma.

Asjad lähevad enne hullemaks, kui nad paremaks lähevad, on öelnud Murphy.

Selline on olnud ka meie EVS kogemus, mis algas kehvasti, aga aja jooksul läks aina paremaks nagu vana vein...

Juan lastega vanalinnas

ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

Siinkohal kirjeldaksingi Teile meiepoolset kogemust vastuvõetud vabatahtlikuga ja just niiviisi:

Kohting

Vastuvõetud vabatahtlikuga esmakordne kohtumine on kui pimekohting poisi või tüdrukuga, kellega oled tutvunud kusagil interneti suhtluskanalis. Võibolla olete suhelnud e-maili teel, võibolla isegi telefonis, aga sa tegelikult ikkagi ei tea, mis inimene ta on. Võimalik, et oled näinud ta pilti ja tema elulookirjeldust, aga kõik see võib ju olla petlik. Aga kohtumise soov on suur. Seega, omavahel kindlaksmääratud kuupäeval ja kellajal oled lennujaamas ja igaks juhuks natuke varem. Oled ärevuses ja ootad, peas kerivad mõtted, kas on *perfect match* või ei ole. Käes on sul Tallinn linna kaart ja eesti keele vestmik, just nagu lilled ja kommikarp. Süda taob trummi ja ootusärevus hakkab pilku hägustama, kui siis ühel hetkel avanevad lennujaama väravad ja kuum pruunisilmne Hispaania poiss kitarriga astub külmale veebruarikuissele Eestimaa pinnale. Ta tuleb su suunas ja kohtumisel suudleb sind mõlemale põsele ja sa mõtled, et esimesel kohtingul ju ei suudelda ning tunned, kuidas kultuuride erinevus lajatab sulle näkku juba esimesel sekundil. Kuupäevaks on 14. veebruar ja alanud on Juan Pru vabatahtlik teenistus.

Killud

Ta on olnud majas 2 nädalat ja sa avastad igal hommikul prügikastist hunniku klaasikilde ning vihastad ja mõtled, et kas koristaja on jätnud jälle prügi välja viimata või keegi lõhub tahtlikult organisatsiooni vara. Ei, kumbki variant ei ole siiski õige, vaid see on vabatahtliku harjumuse viili. Tema on see, kes joob teed endiselt morsiklaasist ja ei õpi ära, et keev kuum vesi võib klaasi katki teha. Kaotus on terve 12-osaline komplekt klaase, Eesti rahas umbes paarisajakroonine kaotus, kõigest...

Pesupäev

Kuu aja pärast on vabatahtliku kõik viimsedki puhtad riided mustad ja käes on pesupäev. Ta tuleb suure mustapesukotiga organisatsiooni, kus ta saab pesu pesta ja me alustame kodumajandusminutitega. Meie 25-aastane kõrgharidusega vabatahtlik näeb pesumasinat esimest korda. Varem on seda kõike tema eest teinud tema ema. Aga nüüd on alanud uus elu. Me sorteerime vabatahtlikuga ühiselt tema värvilist ja valget pesu, teeme erinevad hunnikud ja õpime doseerima pesupulbrit, loeme masina kasutusjuhendit ja proovime erinevaid programme. Me saame selle selgeks ning see kõik võtab aega kõigest tund ja asi ongi lahendatud. Iga päev õpib inimene midagi uut.

Performance

Saan ühel tavaliselt talvapäeval juhuslikult kõne ühelt oma sõbralt, kes on kursis infoga, et mul on töö juures vabatahtlik Hispaaniast. Sõber helistab ja teeb otseülekande sündmuskohalt. Nimelt olla mu vabatahtlik just hetk tagasi astunud Mustamäel *Zolnoki* trolli peale, käes nõukaaegne tolmuimeja. Ühes käes tolmuimeja vars ja teises käes imeja ise. Sõber räägib: „Juhan astub trolli, kusagilt kinni ei hoia, seisab tolmuimeja käes, sõidab paar peatust ja läheb siis maha ja kõnnib edasi, justkui jalutaks koera, endal selline nägu peas nagu ta teeks seda iga jumala päev.“

Hilisemal uurimisel vabatahtliku käest selgus, et tegemist ei olnud *performance*´iga, vaid kodu oli vaja vahelduseks koristada ja tolmuimejat tuli sõbra käest laenata.

Tasuta söök ja jook

Meie üdini korralik vabatahtlik, kes mitte kunagi ei hiline, on igati kohustetundlik, peab alati kokkulepetest kinni, saabub keset nädalat tööle alkoholi jääknähtudega. Esimene mõte, mis peast läbi käib on, et nii... ta andis alla, ta ei suuda. Eestimaa kliima on tema jaoks liiga karm ja ta murdus, meie vabatahtlik hakkas jooma. Aga ei... siiski...see kõik pole nii...meie vabatahtlik hoopis sattus JUHUSLIKULT äärmiselt auväärsele rahvusvahelisele arvutiinimeste Euroopa regiooni üritusele/peole (jätan firma nime igaks seitsmeks juhaks kirjutamata), kus teda juhuslikult peeti meheks Portugalist, kes sealmaal ülitähtsat arvutiprogrammi arendab. Meie leidlik vabatahtlik, kes läks sinna söögi ja joogi pärast (siinkohal ääremärkus, millega peab iga vastuvõttev organisatsioon arvestama, et tasuta söök ja jook viib vabatahtlikelt tavaliselt selge mõistuse) mängis oma rolli osavalt kaasa, rääkis kokku maad ja ilmad ning lahkus ürituselt täis kõhu ja meeldivalt veinisena. Sellest loost moraal kõigile, aga eriti suurtele korporatsioonidele – käige rohkem oma urust väljas ja õppige oma töötajaid tundma, muidu juhtubki see, et Euroopa vabatahtlikud söövad Teie firma pankrotti.

„Ära puutu mind!“

Karjub üks laps üle meie keskuse, täiest kõrist ja südantlõhestavalt, mitu korda järjest. Töötajad jooksevad kokku ja tormavad last väärkohtleja küüsis päästma. „Väärkohtlejaks“ on meie oma heatahtlik vabatahtlik, kes ehmunult lapse kõrval kivistununa seisab. Lähemal uurimisel selgub, et Juan tahtis 8-aastase poisiga ühiselt mängida, aga poiss polnud kunagi ühegi täiskasvanud meessoost isikuga midagi koos teinud ning sellest ka taoline reaktsioon. Juani jaoks tundus füüsiline kontakt lapsega väga loomulik, kuid poisi jaoks midagi väga hirmuäratavat. Kuu aja pärast on vabatahtlik poisiga heaks sõbraks saanud, 8-aastane tegelane on ületanud hirmud, muutunud enesekindlamaks ning rõõsamaks. Meie vabatahtlik on varasemalt väärkohtlemise ohvriks sattunud lapse ellu toonud suuri muutusi. Jälle üks laps päästetud ja kultuuridevaheline õppimine toimunud.

Lõppakord

EVS ei kesta igavesti. Ühel hetkel saab see otsa. Vabatahtlik, kes kastis lilli, rookis lund, mängis lastele lõunaks kitarrisooloosid, vaidles töötajatega elu mõtte üle, pakib oma elu siin riigis kokku ja sõidab kodumaale tagasi. Oma seljakotti poetab ta hulga kogemusi, uusi tutvusi, uusi teadmisi, laste lahkumispisaraid, nende naeru ja eheda rõõmu, kolleegide proovilepanud kannatuse, mentori mõned hallid juuksed, Eesti külma ilma ja kõige selle muu, mida sinne elu-olu pakkuda võis.

Meie jaoks on **Esimene V**astutusrikas **T**öö tehtud.

Seekord oli siis selline tegelane.

Huvitav, kes on järgmine?

Ja taas seisan ma lennujaamas...

Kirjutas Pille Teder

ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

Euroopa Vabatahtlik Teenistus Inglismaal Bradfordis juuli 2005-juuli 2006

Vabatahtlik teenistus – mis see on?

Jutustan veidi sellest ja maast, kus ma oma vabatahtliku teenistust läbi tegin oma silmade läbi.

Ootasin oma vabatahtlikust teenistusest uusi kogemusi ja teadmisi Inglismaa kultuurist, keelest, inimestest ja kommetest. Samal ajal soovisin proovile panna iseennast teises kultuuriruumis ning õppida uut enda kohta. Sellega kaasnesid omakorda muidugi erinevad hirmud ja ärevus kõige uue ees.

Esimene üllatus, mis mulle osaks sai, oli minu mentor. Nimelt ootasin hilises keskeas hallipäist suurt ja muhedat inglise papit. Ja mis välja tuli oli hoopis see, et rongijaamas oma kompsudega oodates tuli mulle vastu afropatsidega Kuuba mees, tutvustades end minu mentorina. Teine üllatus oli seotud linnaga, kuhu oma teenistust tegema läksin. Tegemist oli Põhja-Inglismaa tööstuslinnaga, mis minu ettekujutusega Inglismaa arhitektuurist oli ristivastupidine ja peale selle viidi mind 12-kordsesse tornmajja ja öeldi, et see saab nüüd olema sinu kodu järgmised 12 kuud. Märkusena olgu välja toodud, kuna olin kogu oma eelneva elu elanud eramajas. Jagasin korterit Tšehhi poisiga, kes hoidis mind kursis sellega, kuidas see vabatahtliku elu välja peab nägema. Lühidalt öeldes tähendas see meeletult palju ühisüritusi teiste vabatahtlikega. Mul oli õnn elada koos erinevatest Euroopa nurkadest pärit noortega, kes kõik Bradfordis kokku said. Peale selle pesitses osa vabatahtlike veel kõrvallinnas Leedsis ja ka Manchesteris. Nii said alguse meie ühisõhtusöögid, kus igaüks oma kultuurist midagi kokkas, meie ühised väljasõidud, peod, sünnipäevad, teatris- ja kinokäigud ja kõik muud ettevõtmised. Palju oli neid vabatahtlike, kellega käidi koos töö, elati koos ja siis veedeti veel kõik eelnevast ülejäänud aeg üheskoos. Järgnesid esimesed laialiminemised, kui need, kes olid teenistusega varem alustanud, pidid koju tagasi minema. Ja tulid uued. Mõne aja pärast kujunes välja vabatahtlike oma kõnepruuk ja muud tavad ning kombad. See kõik oli omaette subkultuur, mida igaüks meist täiendas ja sellele omamoodi ilme andis.

Mingi aja pärast ilmusid ka sellised asjad nagu koduigatsus ja hirmus tahtmine rääkida eesti keeles ja süüa leiba, sest teatavasti see, mida nemad seal leivaks nimetavad, seda ei ole.

Üllatuseks oli minu jaoks see, kui vähe inglased ja eurooplased üldse Eestist midagi teavad. Esimene *surpriis* tuli itaalia poisilt, kes arvas, et Eestis ainult iglud ja eskimod on. Küsis siis teine, et kas teil tõesti on seal baarid ja kohvikud ja autod ja maanteed, saanud vastuseks „jah“, oli ta väga üllatunud. Ja ega inglased isegi üllatustega tolele itaalia poisile alla ei jäänud. Millegipärast seostati Eestit küll Austraalia ja Hispaaniaga, kõige lähemale õigele vastusele said need, kes arvasid, et Eesti ikkagi veel üks suur Venemaa on.

Inglastest endist – viisakus, viisakus, viisakus ja vahel isegi liigne viisakus on see, mis silma ja kõrvu hakkab. Üksteisele avatakse uksi, bussijuhte ja muid selliseid tegelasi teretatakse ja mis peamine – *HOW ARE YOU?* käib söögi peale ja söögi alla. See, mis sellele vastuseks tuleb, ei olegi aga alati oluline. *SORRY* käib ette ja taha ja kui küsida midagi ning küsimuse lõppu *PLEASE* mitte öelda, vaadatakse sinu peale imelikult. Sama kehtib ka sellel puhul, kui sa alustad vestlust ilma küsimata *HOW ARE YOU?* Samuti kutsuvad nad kõik üksteist *LOVE*- ideks, naised mehi ja vastupidi, vanad noori ja isegi mehed mehi.

Mis veel kohe päris alguses silma hakkas, oli see, et inglastel on külma vee ja sooja vee kraan eraldi ehk siis kas külmetad või kõrvetad ennast. Seda, miks see nii on, nad selgitada ei oska. Ja teleka eest maksavad nad maksu, et see pilti näitaks. Detsembrikuus käivad nad näiteks lahtiste kingade ja dressipluusidega. Kui aga peole minna, siis piisab toppidest ja

t-särkidest. Kusjuures seda kõike mõnede plusskraadide juures. Sellega, et Inglismaal on valdavalt vihmane ja päikesevaene, tunduvad nad harjunud olevat. Sellele on vastumürgiks reis Hispaaniasse, riiki, mida nad kõige enam külastavad just tänu selle soojusele ja valgusele.

Oma teenistuse kestel õppisin tundma väga paljude erinevate taustadega inimesi, nii Inglismaalt kui väljaspool seda. Mul õnnestus kätt proovida mitmes erinevas projektis ja anda oma panust just nii palju, kui ma ise selleks võimeline olin ja seda tahtsin. Tänu sellele ka õppisin ja kogesin palju.

Tagantjärele mõeldes ei vahetaks ma seda aastat – neid inimesi, tundeid, kogetut, nähtut ja veel palju muud mitte millegi vastu!

Kirjutas Reelika Esko

Perekeskuse jõulud

ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

Juan Eestist

Sült, must leib, hõõgvein, *coldrexijogurt* ja *coldrexijäätis* (sest mustsõstraga puutusin esmakordselt kokku *Coldrexi* juues), päevalilleõli (õli tehakse ju oliividest!), lumi, (varem vaid Hitchcocki õudusfilmides nähtud) puumajad, Saku Originaal, hääldamatud diftongid... „olen kahtlemata võõral maal... ja tagasiteed enam pole,“ mõtlesin ma hetkel, kui üks väiksemat kasvu, kuid suure südamega tüdruk mind lennujaamas vastu võttis.

Mustamäe, Lasnamäe, Öismäe ja teiste „mägede“ vahele punutud pastelne Vanalinn, trollid nr 1 kuni 6 ja ...nr 9, ühiskondlikud ohud ja erajulgestus, 24-tunnised ööd, kus päev jäigi avastamata, kiired puhkehetked, mina, kes ma alati hilinen, ja siis see kirjeldamatult raske ülesanne kõike kirjeldada – võimatu! Kaksteist kuud hiljem paluvad nad mul teile sellest jutustada ja skeptiliselt alustangi kirjutamist, mis on minu ainsaks tasuta paheks.

Mida teile Eestist ja EVS-ist jutustada? Mäletan kõike nii selgelt nagu see oleks olnud alles täna. Kõik need minu projekti põhitegelased – lastega veedetud päevad, nende hambutud naeratused, nemad, kõrgumas taevaalotusse, kõik võimalused ja elu alles avastamata, ning minu kõrgusekartus... mis seal ikka, sain hakkama ja enamgi veel. See oli võrratu, nagu kõik minu siinsed kogemused ja mul oleks Teile palju rääkida.

Keegi ei hoiatanud mind, et Eestis veedetud kuud nii kiiresti mööduvad ja tuues iseendale ettekäändeks, et olen alles kohanemisfaasis ning jätan kõik viimasele minutile, neelab mind aeg. Hüvastijätud on minu jaoks ebamugavad, eriti seetõttu, et keegi pole mind õpetanud oma emotsioone kokku võtma... Ettekääne, et olen alles kohanemisfaasis, on suurepärane, sest laseb mul aina uusi asju avastada, või vähemalt samu asju hoopis eri kujul, sest Eestis on tõepoolest kõik teistmoodi.

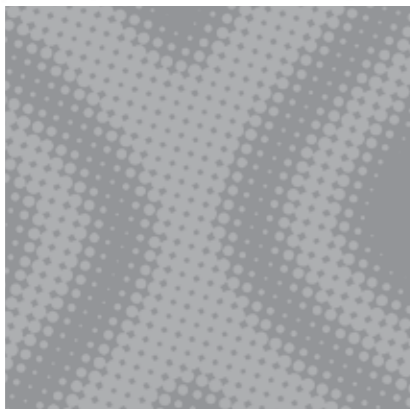
Kuid ärgem laskem end tüüdata labastest viimase-hetke meenutustest ega ka süngest leinast. Veedame parem aega teid huvitavatele küsimustele vastates. Ma polegi veel aru saanud, kas kõik elavad mingis pidevas uudistenäljas või on kõik küsimused ühe algse, ammuloode küsimuse kaja ... mis küsimus see küll olla võis? Iseenesest mõistetavalt on selleks muidugi ... „Mida sa eestlastest arvad?“. Jätmata aega küsimusele reageerida, vastavad nad omaenda küsimusele „Kas sulle ei tundu, et nad pole eriti jutukad? Ja külmavõitu?“ Tõepoolest, ma ei tea, laske mul juurelda teie omaenda vastuse üle. Ma pole tegelikult neid liigitavaid ja üldistavaid klišeesid iialgi pooldanud, võibolla aga naudin ma pahet teile just vastupidist väita. Ma eitan seda – eestlased pole ei külmad ega ka vähese jutuga, vahel on neil lihtsalt vaja sobivaid tingimusi oma täis-potentsiaali saavutamiseks. Näiteks minu jaoks on nad jutukad... või mis jutukad!? – nad on polüglotid, siirad, otsekohesed, meeldivad, usaldusväärsed ja kõige tipuks ka lõbusad, kuigi muidugi leidub ka erandeid.

EVS-ist rääkides võin juba öelda, et olin üks neist ja alati on hea kehastada ühte neist paljudest eeskujudest. Vaatamata sellele, et vahel on raske määratleda, mida see programm õigupoolest endast kujutab, võin ennenägematu leidlikkusehoo tagajärjel öelda, et vabatahtlikuks olemine tähendab abistamist ja abivajajaid ON palju ... kuid ka meid, vabatahtlikke, on palju – iga päevaga aina rohkem, sest vabatahtlikke leidub ja levib nagu eestlasigi kõikidesse maailmanurkadesse (või sadamatesse, nagu ütles Hemingway). Kõigi nende lõbujanuliste vabatahtlike ühiseks jooneks on altruistlik usk, et midagi võib paremaks muuta – just seetõttu peaks rõõmuga vabatahtlikuks hakkama. Vabatahtlikuks olemine ei ole alati kerge, kuid kui kompromissidega käsikäes käivad põhiväärtused ei kao, võid lõpuks kindlasti rahule jääda.

Tallinna – linna, mida ma omaks pean nagu laps mänguasja – ei unusta ma iial. Maailmanurgake, kus nagu minu lapsepõlve õudusunenägudes, laskub tume ja igavene meri, koht, mis sind varem või hiljem vangistab.

Ehk on see vaid ühe pagulase meeleheitlik sonimine, sest tunnen juba aja jääkülma hingust. Aja jooksul võin Teile ehk soovi korral rohkem jutustada. Äрге laske mul veel kõigest sellest puudust tunda, mitte veel!

Aleksei ja Märtin
Tallinna lennujaamas
enne reisi Islandile

Noorsoovahetuse väljasõit

Noorsoovahetus. Sinisel laguunil.

ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse lühiajalised projektid: **Everyone Can Do It**
(EE-21-54-2006-R2 ja EE-21-55-2006-R2)

saatev organisatsioon: Tartu Emajõe Kool

vastuvõttev organisatsioon: Hitt Húsið (Reykjavik, Island)

vabatahtlikud: Aleksei Brjantsev ja Märtin Männama

Tartu Emajõe Kool, kus õpivad pimedad ja vaegnägevad õpilased, saatis esimesed ja kindlasti mitte viimased vabatahtlikud 2006. aasta suvel Islandi pealinna Reykjaviki. Võimaluse Euroopa Vabatahtliku Teenistuse töös kaasa lüüa said kaks gümnaasiumis õppivat noormeest – Aleksei Brjantsev ja Märtin Männama. Mõlemad vabatahtlikud osalesid projektis „*Everyone Can Do It*“, mille viis läbi vastuvõttev organisatsioon *Hitt Húsið* ning mille põhitegevuseks oli erivajadustega noorte vaba aja sisustamine Reykjavikis.

Idee kaasata kaks Eesti noort vabatahtlikku teenistusse tuli vastuvõtvalt organisatsioonilt, kellega tutvusime aasta varem Türgi pealinnas Istanbulis toimunud noorsoovahetusel „*Idea Exchange About Blind Related Issue*“, kus osalesid lisaks meie kooli noortele ja islandlastele veel nägemispuudelised noored Saksamaalt, Tšehhist, Soomest ja muidugi Türgist. Noorsoovahetusel osalenud erivajadustega noori ei ühendanud mitte ainult pimesus või vaegnägevus, vaid soov vahetult suhelda ja leida erinevaid võõrkeeli praktiseerides uusi tutvusi, õppida tundma erinevaid kultuure ning kogeda midagi uut – olgu see siis kohaliku *bazar'i* melu, meduusid merevees, vürtsikas türgi toit või meeletu suurlinnaliiklus. Ja loomulikult oli noorsoovahetuse üheks võtmeteemaks nägemispuudelite eluolu – igapäevaelu toimingutega hakkama saamine, töö otsimine, hariduse omandamine, transpordivõimalused, riigitoetus, vaba aja veetmise võimalused, sõprade leidmine, infokommunikatsioon jne. Kui toona aset leidnud töötubade teemad muutusid noorsoovahetuse lõppedes tihti liialt valitsusi, kaasinimesi ja ühiskonda noomivateks, said Islandi noored sellest omakorda idee omapoolse noorsoovahetusprojekti korraldamiseks 2006. aasta suvel. Noorsoovahetuse teema keskendus sellele, mida nägemispuudeline noor saaks eelkõige ise ära teha ühiskonda sulandumiseks ja kuidas oma erivajadustest tavainimestele paremini teada anda.

Nii toimuski 2006. aasta suvel noorsoovahetus „*Breaking the Boundaries of Blindness*“ Islandi pealinnas Reykjavikis, mille motoks sai – *muutu ise ja muutub maailm*. Selleks, et noorsoovahetus oleks vahetum ja ideed jõuaksid paremini noorteni, kaasati Euroopa Vabatahtliku Teenistuse raames noorsoovahetust appi korraldama kaheksa nägemispuudelist vabatahtlikku noort, kellest viis olid pimedad ja kolm vaegnägevad, neljalt erinevalt maalt – Soomest, Tšehhist, Slovakiast ja meie kooli poisid Eestist.

Vabatahtlike ülesandeks oli paaristööna ette valmistada neli töötuba samal teemal, kuid erinevatelt vaatekohtadelt – kuidas ületada oma nägemispuudest tingitud piire enda ja ühiskonna vahel? Töötubades käsitleti näiteks teemasid: kuidas aktsepteerida oma puuet; kuidas leida üles oma head küljed; kuidas ennast rohkem usaldada; kuidas saada iseseisvamaks; kuidas abi küsida ja selgitada tavainimestele oma puudest tingitud erivajadusi; kuidas esitleda ennast tööintervjuul, jne. Enamik vabatahtlikest said esmakordse töötoa ettevalmistamise ja läbiviimise kogemuse. Paaristööna mõeldi antud teema kõigepealt enda jaoks lahti, seejärel otsustati, kuidas ja milliseid töövõtteid kasutades panna kaasa mõtlema ja tegutsema teisi töötoas osalevaid noori. Ettevalmistusprotsessi kuulus ka vajalike materjalide ja vahendite ettevalmistamine ning esinemiskuse harjutamine. Peab tõdema, et vabatahtlikud said oma ülesannetega kahtlemata hästi ja huvitavalt hakkama,

pannes proovile nii oma esinemis-, õpetamis-, näitlemis- kui juhioskused. Mõlemad Eesti poisid suutsid end igati ületada, Märtn rollimängu sisseelamisega ning Aleksei paarilisega õnnestunud koostöö tõttu.

Kolme lühiajalise teenistuse nädala jooksul tuli kõigil vabatahtlikele ületada nii mitmeidki isiklikke piire. Tuli õppida orienteeruma uues kodus, kus elati kaheksakesi koos; leida üles kõik vajalikud vahendid ning valmistada omale hommiku- ja lõunasöögid; käia iseseisvalt sisseoste tegemas; koristada enda järelt, planeerida vaba aega – kõiki igapäevaelus ettetulevaid toimetusi, mida tihtilugu kodus kasvanud noortel vanemad või õed-vennad kipuvad ees ära tegema. Kui tavanoortele ei oma see niivõrd tähtsust, siis nägemispuudelistele noortele oli see justkui iseseisva elu eksam. Ja läbi ei kukkunud keegi! Saadi hoopis sületäis kogemusi ja julgust juurde. Iseseisvaks ei saadud muidugi ilma abita. Vastuvõttev organisatsioon viis esimestel päevadel läbi orienteerumistunnid nii kodus kui linnas liikumisel ning kõigil oli vajadusel võimalik saada isiklik saatja.

Esimese kahe nädala tööpäevad lühiajalisest teenistusest möödusid kui tavalised rutiinsed tööpäevad ikka – varane äratus, kiire hommikusöök, bussiga tööle, tööaeg, lõuna, tööaeg, tööpäeva kokkuvõtete tegemine, kojusõit jne. Aga see polnud poiste jaoks rutiin, sest taoline töölkäimiskogemus neil seni puudus. Tööle ja sealt koju sõideti ühistranspordiga küll mitmekesi koos, aga samas siiski omapäi. Liiklemisel olid abivahendid kõigil alati kaasas – kiiikrid ja luubid vaegnägijatel ning valged kepud pimedatel. Ja hakkama saadi! Alekseile oli iseseisvalt valge kepi abil liikumine väga oluline kogemus, sest kodulinnas Tartus valge kepi käimine on paraku pigem erandlik kui tavaline, sest ikka on olemas saatjad või siis puudub julgus.

Nädalalõppudel magati kaua ja organiseeriti omale koos vastuvõtva organisatsiooni esindajaga vaba aja tegevusi. Käidi termaalbasseinis ujumas ja soolakambrites, skulptuurinäitustel, väljasõitudel loodusesse, ratsutamas islandi hobustega, geisreid vaatamas-kuulamas (aga kindlasti seejuures ka nuusutamas, sest maa seest tuleval veel on omapärane mineraalidest tulenev mädamunalõhn) jne.

Teenistuse kolmas nädal oli vabatahtlikele endile kõige huvitavam, kuna sellel nädalal sai iga vabatahtlik tegeleda või kogeda just seda, mida ta iial varem polnud teinud-julunud ise ette võtta või seda enda jaoks hoopis võimatuks pidanud. Oma valiku said nad esitada ettevalmistaval kohtumisel.

Aleksei soov ja unistus oli mängida analoog-süntesaatorit, mis tal ka õnnestus. Eestis tal sellist võimalust polnud varem olnud. Kuigi pilliga tutvumise aeg jäi noormehele vaid mõnede tundide pikkuseks, oli see tema jaoks siiski ainukordne sündmus. Aleksei saab uue võimaluse õppida analoog-süntesaatorit mängima ja seda ka teistele edasi õpetada oma tulevikuprojekti raames.

Märtini sooviks oli minna merele kalale. Kalapüüki on ta varem ka Eestis harrastanud, aga mitte kunagi merel. Märtn sai võimaluse elada Kirde-Islandil väikeses kalurikülas ja käia merel kalal koos kohalike kalameestega, kes andsid küll rohkem tõeliste „merekarude“ mõõdu välja. Märtn sai tutvuda erinevate kalastamisvõtetega ja käia õppekäigul kohalikus kalatööstuses. Ja kõige selle kõrvalt sai ta mahti imetleda Islandi imelisi mägesid ja maastikku ning kargelt niisket suveilma.

Mõlema poisi mentorina pean oluliseks vabatahtliku teenistuse ajal läbi igapäevaelu toimingute noormeeste iseseisvamaks muutumist, mis nägemispuudelistele jaoks tähendab vabadust. Väljendugu see siis kasvõi lihtsates otsustamistes – mida süüa, mida teha või kuhu minna. Poiste vast kõige suuremaks eneseületamiseks pean nende kahekesi sooritatud lennureisi Tallinna lennujaamast Keflaviki, ümberistumisega Kopenhaagenis. Ärevusega hinges saatsin poisid, ühe pime- da ja teise vaegnägija, üksi teele, olgugi, et vahepeatuses ja lennukis oli vajalik abi ette organiseeritud. Julguse noored üksi lennureisile saata andis veel nädal varem sama teekonna läbimine, kui käisime ettevalmistaval kohtumisel. Lennureis möödus neil igatahes edukalt ja neid toetas vaatamata nägemisjäägile ladus inglise keele oskus, mis mõlemal poisil oli vajadusel varnast võtta. Väga oluliseks vabatahtliku teenistuse õnnestumiseks ja kindlustunde tagamiseks pean eelnevat

ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

positiivset kontakti vastuvõtva organisatsiooniga. Samuti oli igati vajalik eelkohtumine vastuvõtva organisatsiooniga, kus sai hea ülevaate vabatahtlike eelseisvast teenistuseajast. Aleksei ja Märtn said tutvuda oma tulevase kodu, töökoha, saatjate, mentori ja vastuvõtva organisatsiooni poolse korraldajaga. Samuti said poisid tunda kohalikku muutlikku kliimat, mis sundis neil järgmisel korral kohvrise pakkima nii mõnegi sooja riideseme (maha ei jäänud ka kindad, müts ja sall). Poisid nägid ka Islandi erinevat loodust ja maastikku. Vahva oli Aleksei suust kuulda, kui avar talle Island tundub ja nii tõepoolest oli, mis sellest et pimedana ta seda ei näinud, siiski tundis.

Nii Aleksei kui Märtn said võimaluse osaleda peale lühiajalist teenistust veel noorsoovahetusel koos Tartu Emajõe Kooli grupiga. Seega veetsid poisid oma suvest üle viie nädala Islandil ja nad oleksid võimaluse korral sinna kauemakski jäänud, kui vaid kool poleks alanud.

Elge Leiten

Aleksei ja Märtni mentor

Tartu Emajõe Koolist

Noorsoovahetuse väljasõidul

Friendship does not know the boarders - see mõte oli üleval ka meie vabatahtlike näitusel. Kaks tükikest Euroopa erinevatest otsadest saavad kokku - mina oma hea kreeka sõbra Manolisega.

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatev projekt (EE-21-14-2005-R2)

vabatahtlik: Marilin Mürk; saatev organisatsioon: Tallinna Avatud Noortekeskus; vastuvõttev riik: Austria

Kuidas on võimalik panna 9 kõige fantastilisemat kuud minu elust kokku ühele A4-le??? See ei ole lihtsalt võimalik! Jõudsin sellele järeldusele, kui avasin oma raportid, mida olin saatnud Eestisse kogu oma Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vältel. Esialgne idee oli, et valin välja parimad seiklused, mis on leidnud kajastamist ka minu kirjades, kuid praegune seis on, et see „lühikokkuvõte“ tuleks umbes 15-leheküljeline.

Ma tahaksin teile kirjutada kõigist neist üle terve Euroopa kokku tulnud super-armsatest inimestest, kes olid üheks parimaks osaks minu Austria seiklusest. Ma tahaks jutustada pika loo igast oma päevast, sest kõik need olid nii erilised ja mäletamisväärsed. Ma räägiks teile neist lastest, kes õpetasid mulle saksa keelt läbi mängu ja andisid kinnitust, et ma olen valinud kõige õigema eriala ja töö, mida ma teen südamest ja hingega. Ma avaldaks teile saladusi Alpide ilu ja päikesepaistest talvapäevade kohta. Ma jagaksin oma kirge lumelaua ja looduses sörkjooksu vastu. Ma kutsuksin teid kaasa oma kõige armsamale teisele kodumaale.

Aga mitte keegi teine ei saa kunagi aru, mis täpselt toimus mu hinges ja kuidas see kogemus täiustas mu elu. Ainult need, kes on ise läbi teinud EVT, saavad natuke aimu sellest, mida see ühe noore inimesega teha võib. See, kuidas terve Euroopa avanes nii erinevate tahkude ja võimalustega mu jaoks; see, kuidas ma nüüd maailma näen; see on see, mis ei mahu paberile ega pildile.

ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

KATKED MINU RAPORTITEST:

Tere ja 2 musi! (sest nii on kombeks Austrias)

Lõpuks ometi jõudis see kaua oodatud lumi ka Salzburgi (see on täna!). Mina võtsin seda vastu kloppides peaaegu kõigile ustele meie ühikas (kell oli 21.50) ja nõudes, et inimesed tuleksid välja minuga lumesõda mängima. Need, kes esialgu olid kõige pessimistlikumad, olid pärast kõige südima. Meie lumesõda kulges raudteejaama suunas, sest seal oli vaja üles korjata Manolisele külla sõitnud vend. Salzburgi raudteejaam ei ole üldsegi suur, kuid siiski oli Manolisel suuri raskusi tegemaks kindlaks, kus ta vend asub. *“Let’s split!”* Ma läksin mingisse ooteruumi ja suvaliselt astusin kõige kreekalikuma tüübi juurde - tuli välja, et oligi tagaotsitav. *“You always need to send girls to find boys. It’s so much faster than boys looking for a guy”.*

Tee peal olime talle ka lumememme *welcome*-kingituseks teinud. Kujuta nüüd ette Kreeka noormeest, kes on peaaegu esimest korda väljaspool oma kodumaad ja siis peale pikka ootamist võõras ja külmas raudteejaamas ulatada sa talle väikese lumememme. Jah, tema oli sama hämmingus. Tagasiteel ühika poole toimus aga kõige marum lumesõda, kus kõik olid kõigi vastu ja armu ei antud kellelegi. Ja kui olid poisid tüdrukute vastu, siis tähendas see viis ühe vastu. Nüüd kuivavad kõik mu asjad mööda tuba laiali ja juuksed on ikka veel märjad. Õhtusöögiks nosisime kreeka köögi maiuspalasid ja siis väike nõupidamine, kas minna südaööl välja lumememme tegema. (17.12.2005)

Reisil Grazi kohtasin ühte huvitavat inimest, kes õpetas mulle 3 päevaga sama palju saksa keelt, kui ma olen siin õpinud 3 kuuga. Või vähemalt mulle tundus nii, sest temaga suheldes olin ma sunnitud pingutama oma aju, et kasutada kõiki oma teadmisi saksa keelest. Huvitavaks tegi selle isiku aga tema kogemused ja vesipiibu kõrvale räägitud muljed. See, kuidas ta oli pool aastat sõbraga Lõuna-Ameerikas, kus nad magasid absoluutselt kõik ööd telgis, küpsetasid ise endale leiba ja püüdsid jõest kalu; ostsid hobused, millega seiklesid 2 kuud mägedes. Telkimine Põhja-Rootsis või jõudmine välja Nepaali... ja siis kõik need pildid... Uuhhh. Ma lubasin, et ma lähen talle Šveitsi külla. Sest peale temaga rääkimist on sama tunne, mis on peale väga hea filmi vaatamist või peale eriti hea raamatu lugemist. *You know*, nagu väike maavärin käiks läbi ja (vähemalt korra) hakkad sa mõtlema teisiti või nägema maailma teisiti.

Ma sain aru, et hoolimata sellest, et ma olen natuke juba Euroopas ringi vaadanud, ei ole ma näinud ega kogunud mitte midagi. Uhh, sellised inimesed kohe tekitavad soovi minna kuskile kaugele. Sest kaugemalt ja kõrgemalt paistavad ju asjad teistmoodi. Eks seda olen ma siin Salzburgis olles ka natuke tajunud. Lihtsalt rattaga sõites jääb väga palju ruumi igasuguste mõtete, meenutuste, ideede, unistuste tekkeks... (17.12.2005)

Sellest talvest läheb ajalukku kuupäev 13. veebruar, sest see oli esimene kord, kui ma proovisin, mis tähendab “puudris” sõitmine. Eks sel olid kohati ka lõbusad tagajärjed. Näiteks, kui ma nii sügavas lumes kukkusin, et ma enam püsti ei saanud. No ei olnud ennast lihtsalt võimalik kuidagi püsti ajada. Ukerdasin, puhkisin ja ähkisin. Palusin ja

vandusin. Abi ei miskit. Kui laua alt ära võtsin, siis vajusin täpselt puusadeni sisse. Tõsiselt. Oleks jalad pikemad, oleks veel vajunud. Siis hakkasin lihtsalt roomama. Laud ees ja põlvede peal võtsin suuna tagasi rajale. Tubli 15 minutit olin vist seal rahmeldanud, kui lõpuks välja sain. Nahk oli läbimärg.

Ah jaa, oma esimesed hüpped tegin ka. Mõlemad lõppesid suure kaarega üle pea lennates. Õnneks oli jällegi lumi nii sügav, et ei tundnud midagi. Lihtsalt naljakas oli lennata ja siis tulid jalad veel tagantjäre. Olin seal selili, pea ja jalad ühte suunda vaatamas. (24.02.2006)

JAZZ KOHTUS LUULEGA

9. veebruaril kutsus Tomáš (Slovakkia) mind *Literaturhaus'i*, kus oli õhtu, kus jazz kohtus luulega. Uuhhh!!!! Selline muusika ja selline õhkkond, et kananahk tuli ihule. Istudes seal nahaga kaetud toolil, käes suur teekruus, mille kõrval pruunid suhkrukristallid, nende tarkade ja ilusate heaoluühiskonna inimeste keskel, tundsin korraks, et ka mina saan osa nende stiilist ja intelligentsusest. Jagasime me ju sel hetkel ühesugust vaimustust laval toimuva suhtes. Kuigi mu saksa keel ei ole teinud mingeid erilisi äkilisi hüpped, sain ma siiski kõigest aru. Endal oli ka imelik seda teadvustada.

Kui tagasiteel rääkisime Tomášiga sellest õhtust, jazzist, muusikast üldiselt, 1920ndatest Ameerikast, rassismist jne, siis tajusin, kui hea on rääkida ka millestki muust kui vaid oma tööpäevast ja mida lõunaks söid. (24.02.2006)

Salzburgis olles olen ma õppinud oma igatsust alla suruma ja elama hetkes. Nautima seda, mida praegune hetk mulle pakub. Võin öelda, et see ei ole üldse kerge olnud. Ikka seiklesin ma oma mõtetega minevikus või tulevikus. Seejärel õppisin, kuidas püüda leida endale tegevust või siis teha kõike teadlikult. Näiteks sörkides on liiga palju vaba aega mõtlemiseks. Selle asemel, et midagi taga igatseda, hakkasin ma hoopis loodust märkama ja korruptasin endale: mõtle, sa oled Salzburgis. Vaata, seal on Alpid. Jäta meelde see vaade – need lumised tipud ja siis see ümberringi olev roheline jne. Säästsin ennast paljudest heietustest ja kogusin palju väärtuslikke mälestusi. (24.05.2006)

/---/viimastel nädalatel tabavad mind kohati nukrused ja silmad hakkavad vesiselt värelema. Viimati oli see esmaspäeval, kui me olime roninud üle kahe lukustatud 2-meetrise aia/värva, kus oli silt "*Privatgrund*" ja muud läbikäiku keelavad joonised. Nende ignoreerimine kinkis meile võimaluse istuda ühel müürijupil, millest ühele poole jäi mitmekümne meetri tühjus. Jakuskil seal all üks vägaromantiline surnuaed (kuisurnuaed võib üldse kunagi romantiline olla, siis see oligi see ainus). Vaade tervele linnale. Ja jõe. Sellele jõe, mida ma olen õppinud armastama rohkem, kui ma võiksin kunagi armastada Emajõe. Ma ei taha tunnistada, et varsti on läbi need hommikud, kui ma sain selle jõe kallastel joosta ja nautida Alpe minust paremal ning kindlust ja kirikutorne otse ees. Ma ei taha jätta seda linna, seda noortekeskust; veel vähem aga lahkuda nendest inimestest, kes said mu teiseks perekonnaks ja tegid selle aja nii imeliseks. (24.05.2006 – 2 nädalat enne projekti lõppu)

Siin see siis on. Kirjutamata jäi nii meeleutetest pidudest köögilaudadel kui ka sellest, kuidas tatratang sai nimeks Eesti pruun riis; sellest, kuidas mustanahalised minuga suvaliselt bussis juttu alustasid ja lõpuks meie köögis teed jõid; sellest, kuidas ma keset detsembrikuud 2 korda hiiri nägin; kuidas minu pakutud 4-viljahlbepuder ja eesti-pärane kartulisalat said hittideks või kuidas kõik noortekeskuse lapsed teavad unepaalt, kus asub *Estland* ja mis on selle pealinna. Nendest võib lugeda siis, kui saab teoks mu vanaema unistus ja kõik jutustused saavad mahutatud ühiste kaante vahele.

ALAPROGRAMM 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

Minu uus ja kirglik harrastus - lumelaudamine

Vietnami ja Horvaatia tüdrukud. Minu aktiivsemad fännid :)

Fraktsioon tv@track (Eesti)
audiolavastus Jälgides kaljukitse kõnnakut

Stseen P14-Jugendtheater der Volksbühne am
Rosa-Luxemburg-Platz (GER) etendusest
Reifeprüfung ("Lõpetaja")

ALAPROGRAMM 3.1

noorsooalgatused

B'OFF tiim'i noorsooalgatusprojekt „Teatris võid olla ükskõik kes!!!“
(projekt nr EE-31-42-2005-R5)

B'OFF

28. juuni - 2. juuli 2006.a toimusid Rakveres esmakordselt rahvusvahelised Noorte Harrastusteatri teatripäevad B'OFF. Eesmärgiks oli seatud noorte (vanus 18-30.a) harrastusnäitlejate tegevuse edendamine ja tunnustamine Eestis ning rahvusvaheliste kontaktide sõlmimine nii professionaalsete kui amatööriteatritega nende tegevuse innustamiseks.

Idee korraldada B'OFF teatripäevad tekkis Rakvere Linnanooete Näitetrupi vilistlastel, kes moodustasid ka projekti tuumikgrupi. Otsustasime korraldada B'OFF teatripäevad samaaegselt tuntud teatريفestivali Baltoscandaliga, et teiste eesmärkide seas võidelda koostööd tehes ääremaastumise vastu. Kirev kultuurielu ja isetegevus ei saa koonduda vaid suurlinnadesse. Antud projekt aitas näidata Rakveret kui põnevat ja elavat kultuurikantsi. Baltoscandali ajal on Rakveres alati palju teatrisõpru ja professionaalseid teatritegijaid ning me kasutasime võimalust, et tõmmata professionaalide tähelepanu ka noortele harrastusnäitlejatele nii Eestist kui välismaalt. Teatripäevad ei olnud mõeldud konkureerima, vaid pigem täiendada. Kõik festivali etendused olid tasuta ning see aitas tuua teatri ka linnarahvale lähemale.

Huvi teatripäevade vastu oli harrastusteatri poolt suur. Suurem, kui me alguses lootsime, nii et lõpuks oli päris palju tegemist, et kõik tahtjad programmi ära mahutada. Kokku osales B'OFFil 3 välistruppi – Peterburi Balti Instituut (Venemaa), P14 – *Jugendtheater der Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz* (Saksamaa), *Divadlo Dialog* (Tšehhi); ja 10 truppi Eestist – RoppGrupp, Taevateater, Tee Kuubis, Tartu Koolirahva Teatriselts, RLNNT, Fraktsioon TV@track ja TÜVKA, Hell Hunt, RG Teatriansambel, LAB multikunsti kiirprojekt, Tõrvik.

Osalejatele võimaldati ööbimine ja toitlustamine Rakvere Eragümnaasiumi klassiruumides, korraldati ekskursioon Viinistu Kunstimuuseumisse, mis oli suureks elamuseks eelkõige väliskülalistele. Valmistasime ette kolm erinevat etenduspaika: Rakvere Eragümnaasiumi saal, ArtCafe hoov ja Rakvere Kultuurimaja keldrisaal. Viie päeva jooksul oli osalejatel võimalus külastada nii B'OFF'i kui ka Baltoscandali etendusi, osaleda *work-shop*'idel ja käia kontsertidel.

Tagantjärele võib kindlalt väita, et B'OFF täitis püstitatud eesmärgid ja tõestas end kui jätkusuutlikku projekti. Loodame, et B'OFFist saab traditsioon, nii nagu Baltoscandalist on saanud, ning et huvi noorte harrastusteatri vastu kasvab aja jooksul veelgi. Loodame ka, et jätkub meie meeldiv koostöö Baltoscandaliga.

Vaatamata sellele ei saa väita, et B'OFFi korraldamine oleks sujunud täiesti muretult ja probleemivabalt. Elasime üle paar mõonaperioodi ja lahendasime nii mõnegi kriisilukorra. Esimene kõige suurem mure, millega kokku puutusime, oli üllatavalt suur eelarve. Poleks uskunud, et truppide toitlustus, transport ja eelkõige tehnika nii kulukaks lähevad. Õnneks me ei heitnud meelt ning varsti hakkasid ka rahamured laabuma. See andis jõudu edasi tegutseda.

Järgmine mõonaperiood saabus seoses tuumigrupi kahanemisega. Mida lähemale festival jõudis, seda rohkem oli neid, kes teatasid, et nad siiski ei saa festivali läbiviimisel kaasa lüüa: mõni läks reisima, mõni ei saanud töölt tulema, mõni väsis lihtsalt ära. Kiiresti tuli rollijaotus ümber teha ning kaasata uusi värskeid jõude, kellele delegeerida jooksivaid organisatoorseid ülesandeid. Kõige rohkem peavalu valmistas siiski lavatehnika ja sellega seonduv. Meil oli kõigest kolm päeva aega, et ehitada tavalisest koolisaalist *blackbox* koos tasemel valgustuse ja helitehnikaga. Et saal tähtajaks valmis saada, löid kõik tuumigrupi liikmed käed külge. Ka mitmed kriisilukorrad olid seotud just tehnikaga, eelkõige truppide ootamatute nõudmistega, mida nad osavõtuankeedile eelnevalt kirjutanud ei olnud. Näiteks oli ankeedil kirjas, et oleks vaja paar poodiumit, kuid vahetult enne etendus selgus, et „paar poodiumit“ tähendab vähemalt 6 poodiumit. Paari telefonikõnega õnnestus saada puuduvad poodiumid, kuid need olid ilma jalgadeta. Jälle tuli pea tööle panna ning tutvusi kasutades õnnestus ühest puidufirmast poole tunniga ka sobivates mõõtudes jalad saada. Lõpuks laabus kõik hästi, kuid närvid olid vahepeal ikka päris pingul.

Kõik need raskused ja probleemid olid meile kokkuvõttes heaks õppetunniks. Kui järgmise B'OFFi korraldame, oleme juba palju targemad ja teame, kuidas vanade vigade kordamisest hoiduda ning mida teisiti teha. Näiteks tuleks kindlasti teha rohkem reklaami. Korraldada kesklinnas väikseid *happening'e*, et oma üritusele veel rohkem linnarahva tähelepanu tõmmata. Et järgmine B'OFF veelgi parem oleks, suhtlesime sellel teemal palju ka festivalil osalenud truppidega, paludes neil avaldada arvamust, mis võiks järgmisel korral olla teisiti.

Siit ka soovitus kõigile neile, kellel projektikirjutamine ja läbiviimine veel ees või pooleli – ei tohi heita meelt, sest ükski takistus pole ületamatu, kui vaid tahtmist on, ning lõpptulemus on seda väärt. Kui me oleks mingil hetkel projekti nurka visanud ja otsustanud, et meie enam ei saa, ei taha ja ei oska, siis oleksime jäänud ilma paljudest rikastavatest ja hingekeeli liigutavatest teatrielamustest, elavatest diskussioonidest ja aruteludest, suurepärasest kontsertidest, uutest vahvatest sõpradest ning naljast ja naerust.

2006. aasta B'OFF oli igati tore ja kordaläinud üritus, pakkudes häid teatrielamusi ja uusi toredaid tutvusi, kuid 2008. aasta B'OFF tuleb veelgi parem!

ALAPROGRAMM 3.1 - noorsooalgatused

Tähe Noorteklubi noorsooalgatusprojekt „Meie Maailm” (projekt nr EE-31-05-2006-R1)

Mis on meie maailm?

MeieMaailm on lõbus ja naeratav, kus on küll olemas probleemid, aga nende väljendamine tantsus annab võimaluse otsida lahendusi. MeieMaailm on tantsuetendus, mis esilinastus **27. septembril 2006 kell 19.00 Tartu Sadamateatris**.

MeieMaailma tantsuetenduses teevad kaasa 20 noort tantsijat, noortebänd Analoog, tsirkusestudio Fox artistid, tantsuklubi Shate tantsijad, Rannu tantsutrupp Grace, saksofonist, baleriin Teele, *beatboxijad* 615 ja diskor Argo Leppik.

Üllatusi oli rohkelt!

Näita ennast!

Noorteüritusi peaksid noored ise reklaamima ja leidma, et asi on vaatamist väärt. Meie põhiliseks reklaamiallikaks olid esinemised kõikidel üritustel, mis toimusid Tartus või Tartu ligidal. Põhimõte oli see, et oma silm on kuningas! Kui noor näeb katkendit meie etendusest ning see meeldib talle, siis tuleb ta vaatama ka etendust. Teine esinemiste tagamõte oli, et harjutamine teeb meistriks! Loominguliste etteastetega on ikka nii et, mida rohkem on sul esinemisi, seda kindlamaks muutud.

Julge küsida!

Üldiselt soovitan julgelt küsida kõikidelt firmadelt sponsoreerimise võimalust või kokkuleppehinda. Enamus ettevõtjaid on meelitatud, kui tahad neid sponsoriks. Samas mittetulundusliku eesmärgiga üritusi tahavad kõik toetada. Näiteks oli meil tulemas koolitus ja meeskond mõtles, et peaks treeningute vahele pakkuma midagi värsket, näiteks puuvilju. Projektijuht helistaski ühte väiksesse puuviljakaeda, et äkki oleks võimalik sealt superodava hinnaga osta midagi. Kuid kohale minnes anti mulle kast kätte ja öeldi – võta siit, mida tahad ja kui palju tahad (seal oli terve ladu puuvilju ja juurvilju täis). Samas siis ütlesin, et meil on veel tulemas koolitus, kus oleks vaja puuvilju ja et äkki oleks firmalogo, et saaks reklaamida ning edaspidi tuleks ja ostaks hea hinnaga siit jne. Siis vastati, et pole neil logo, ainult visiitkaardi peal, et tulgu ma julgelt järgmine kordki, et see kogus ei tapa kedagi. Kõik see oli ainult neratuse eest saadud. Selliseid ettevõtjaid on palju ja soovitan just otsida välja väiksed või keskmise suurusega ettevõtjad, sest nemad hoolivad rohkem.

Ole valmis üllatusteks!

Teiseks mõtlesime kasutada veidi ka meediakanaleid etenduse reklaamimiseks (raadio, tele, internet). Eelarve oli selle koha pealt väike, sest programmi Euroopa Noored raames ei toetata reklaamikulusid. Seega valisime välja ühe raadio ja tema portaali. Lõpuks tehti aga meile selline koostööpakkumine, millest ei saanud loobuda. Reklaamihind tuli väga minimaalne ja siis, kui radioreklaam eetrise läks, saime üllatuseks teada, et seda lastakse kõikides Trio grupi raadiotes. Meie mõtlesime, et ainult Uunos nagu kokkulepe oli. Seega on inimesed heasüdamlikud, kui ilusasti paluda. Samuti helistati ja taheti teha intervjuusid, kuna projekt oli huvitav ja uuenduslik.

Paanikahood on ergastavad ja panevad tegutsema!

Projekti käigus tekkis ka mõõnaperioode. Piletid läksid ilusti müüki kõikidesse Piletimaailmatesse jne. Kõikidel tüdrukutel käskisime reklaamida jne, kuid... Ma (Triin Raudoja) läksin ühe tuttavana koos nädal enne etendust piletit ostma (piletid olid tükk aega müügis juba) ja tuli välja, et tema ostis esimese pileti. Mina kartsin, et enam polegi pileteid, et kõik välja müüdnud... Seega oli vahepeal paanika! Tegelikult, kui nüüd tagasi mõelda, oli see loogiline, sest kõik tuttavad said pärast suurtes kogustes osta sõbrapileteid ja sellisele üritusele ei osteta pileteid ette (tegemist on noortega). No lõpuks asi lahenes ja palju inimesed jäid hoopis ukse taha, kuna saal oli nii täis! Selline paanikahoog on täiesti normaalne ja samas paneb sind rohkem pingutama.

Naudi iga hetke ja naerata!

Meeskond peab asja koos hoidma ja olema võimalikult tolerantne. Loomingulises tegevuses on raske öelda, mis on parim valik ja mis halb, sest oleneb vaatajast. Seega tagas meie meeskonna ühtsuse eelnev pikaajaline koostöö. Kuna teame üksteise nõrku kohta ja tugevusi, jäid palju tülid ära. Loomulikult oli loominguilisi tülisid, kuid siis tuli otsus teha demokraatlikult. Meeskonna positiivsuse näide on pildil ja täpselt sellised olime me pea kogu aeg. See polnud raske, sest treeningutel oli väga palju positiivset energiat ja tuli lihtsalt olla kohapeal. Kogu aeg peab olema lõbus!

Ära alahinda noort!

Noored on väga andekad, kõikidel on omad plussid. Mingi hetk tekkis meeskonnal kriis, jõud hakkas otsa saama ja just etenduse korraldusliku poole pealt oldi hädas. Siis rääkisime noortega, millised probleemid on. Tulemuseks oligi noorte vahel tööjaotus, kes otsis beatboxijad, kes esinemiskostüümid. Noortel on palju rohkem tutvusi ja nad oskavad asju organisatsioonida. Näiteks kui eil oli hädasti vaja beatboxijaid, saigi ühele noorele ülesandeks nende leidmine. Lõpuks oli meil 5 väga vahvat poissi, kes olid alati nõus esinema. Nad on siiamaaani MeieMaailma fännid nagu kõik osalejad. Üks noor rääkis, et tema läks klubi Tallinnasse peole. Meile kõigile oli antud sinised särgid etenduse aja ja kohaga – selline erk türkiissinine. Tema siis tantsis seal tantsupõrandal ja järsku märkas, et kellegil on see MeieMaailma särk seljas, et mis jama on! Kui lähemale läks siis nägigi, et beatboxijate poisil oli see seljas. Poiss oli nii rahul särkiga ja tuli klubisse sellega.

Noore loominguilisusel pole piire!

Väga raske on tantsus kujutada noorte probleeme, just selliselt, et oleks piisavalt reaalne, kuid samas kannataks vaadata. Treeningutel rääkisid noored palju, kuidas olukord reaalset on, kuid selline süžee oleks väga masendav olnud. Seega pakusid noored ise välja väga huvitavaid lahendusi. Näiteks pildil on joomise probleemi kajastus. See pudeli idee tekkis rockaritel vahetult enne etendust. Otsisid kuskil välja pudeli ja kleepisid peale paberi sildiga VIIN. Idee on iseenesest lihtne, kuid selle teostamise julgus on äge. Meeskond ei tohiks pärssida seda.

ALAPROGRAMM 3.1 - noorsooalgatused

Käes oli tähtis päev, mida me olime oodanud kõik pool aastat – 27. september 2006.

Selle päeva varahommikul, kell 3 öösel hakkasime sõitma Tallinna poole. Meid oli kutsutud esinema ETV Hommikuprogrammi. Läksime viiekesi, kaks meeskonnaliiget ja kolm tantsijat. Sõit sinna oli lõbus, aga täis tööd, sest oli vaja veel kõik täpselt läbi mõelda. Tüdrukud pidid mõtlema noorteslängis väikese dialoogi, mida oli väga huvitav kõrvalt kuulata. Kõik olid tegelikult väsinud juba, aga samas põnevil.

Siis tagasiteel ütles üks tüdruk, et mis me jamame selle ühe etendusega, et peaks vähemalt kolm tegema ju! Siis saavad vast kõik tema tuttavad ka näha etendust. See üks lause tähendas meeskonnale väga palju, sest noored hakkasid asjasse uskuma ja nad tahtsid ja siiani tahavad tegutseda koos.

Need kuus kuud jäävad kõigi meie ellu meelde ja mõte sõnale Meie Maailm toob naeratuse näole ligi 300 inimesele.

Grupikas

Noorte loominguiline lähenemine

Vanemad elavad üritusele kaasa pinkidel istudes

Laval käib näidend

Noorteühenduse Going UP noorsooalgatusprojekt "Kidstuf" (projekt nr EE-31-07-2006-R1)

Tagahoov sai alguse mõttest, et peredel, kus on väikesed lapsed, oleks vaja regulaarset üritust, kus koos käia. Kuna Ameerika Ühendriikides ja Brasiilias oli samalaadsetel üritustel suur menu olnud, otsustasime Going Upi Noorteühendusega seda ka Eestis proovida. Niisiis oli meil kamp noori aktiviste, mõned laulu- ja näidenditekstid Ameerikast ning suur tahe see kõik tööle saada. Raha taotlesime ja ka saime Euroopa Noortelt. Alguses ei olnud meil ka endil täielikku ettekujutust, kuidas projekt tegelikult tööle hakkab ja mida selleks täpselt vaja on, aga projekti kirjutamise ja tutvustamise käigus hakkas idee järjest selgemat kuju võtma. Moodustasime iga valdkonna jaoks eraldi meeskonna, tõlkisime ja kohandasime tekstid eestlastele arusaadavaks, Ameerika sõprade abiga ehitasime lava, mida saab lahti võtta ja kokku panna, üürisime Sadamateatri ning alustasime proovidega. Lauljad õppisid selgeks laulu, tantsijad liigutused ning näitlejad oma teksti. Enne esimest üritust oli eriti suur roll reklaamimeeskonnal, kes käis kesklinnas ja mitmete koolide ning lasteaedade juures Tagahoovi õhupalle ja lendlehti jagamas.

Ja siis ta saabus – pühapäev, mil pidi olema esimene Tagahoovi üritus. Rahvast oli isegi rohkem, kui oleksime osanud oodata. Lava ees olev vaip täitus lastega ning istmedki ei jäänud lapsevanemaist tühjaks. Päril viperusteta esimene kord ei läinud, aga üldjoontes laabus üritus siiski hästi. Kõige parem oli aga see, et nii tegijad kui publik said lõpuks aimu, mida Tagahoov endast ikkagi kujutab. Nii läks projekt käima ja meie võitsime endale esimesed „püsikliendid“, kes ka järgnevatel kordadel alati kohal olid. Kord jõudis ema oma kuue lapsega kohale tund peale algust, mil programm juba läbi oli. Lapsed olid väga pettunud. Seepeale tegi üks väike tüdruk meie tantsumeeskonnast ettepaneku teha kogu programm algusest lõpuni veelkord läbi, et ka ema ja tema kuus last sellest osa saaksid. Ei teagi, kas ülejäänud meeskond oleks sellega nõus olnud, aga Sadamateatri piiratud kasutusõigusega ei lubanud meil tol korral siiski väikese tüdruku ettepanekut vastu võtta. Järgmisel korral olid ema ja tema kuus last õigel ajal kohal. Oleme kuulnud, et lapsed ei lähe trenni, sest trenn on samal ajal kui Tagahoov. Eriti meeldivad lastele Tagahoovi laulud. Mitmed vanemad on öelnud, et nende lapsed kodus muud enam ei teegi, kui laulavad. Üks poiss ei ütle pühapäeva hommikuti mitte: „lähme Tagahoovi“, vaid „lähme Turvavööle“, sest tema lemmiklaulu refräänis on see sõna tähtsal kohal. Peale meelelahutuse paneme Tagahoovil rõhku ka õpetlikule osale. Kord oli teemaks armastus ja see, et me peaksime andestama. Üks poiss, kes oli oma trennikaaslasega lootusetult tülli läinud, sest ei suutnud talle andestada, läks peale Tagahoovi trennikaaslase juurde ja leppis temaga ära. Me loodame, et selliseid lugusid on veelgi.

Viperused, mis Tagahoovil juhtuvad, tulenevad tavaliselt inimestest. Mõnel korral on alt vedanud ka tehnika (projektor ei tööta, mikrofonil saab aku tühjaks jne), aga enamikul juhtudest siiski inimesed. Esimese tõsisema olukorra tekitasin ma ise, kui nädal aega enne esimest Tagahoovi jala murdsin. Kibekiiresti leiti aga minu asemele uus näitleja ning esimene üritus sai teoks. Üks noormees aga nii pikka hoiatusaega meile ei andnud. Tagahoovi toimumispäeva hommikul helistas ta ja ütles, et on haigeks jäänud. Algas paanika: „mis nüüd teha, etenduseni on ju ainult loetud tunnid?“. Õnneks leidis ka siin lahendus. Üks teine noormees, kes oli tulnud appi lava üles sättima, õppis paari tunniga teksti selgeks ning kuigi laval läks tal korra sassi, ei pannud publik midagi tähele. Ühel teisel hommikul valitses umbes samasugune paanika. Näitlejad, tantsijad ja lauljad olid valmis, valgustus oli paigas, aga keda polnud, oli helimees. Täpsemalt meie tavapärase helimehe asendaja. Õnneks tuli kellelegi meelde, et tema tutvusringkonnas on üks poiss, kes samuti helitehnikaga tegelenud on.

Poiss toodi kohale ning programm võis jällegi toimuda. Väiksemad viperused on toimunud laval. Lauljatel lähevad vahel sõnad meelest ning näitlejatel nimed segamini (ütled laval tegelase nime asemel näitleja nime). Tõsisema probleemi ees seisid näitlejad aga siis, kui ühel tüdrukul hakkas laval olles ninast verd jooksuma. Tema tegelane lahkus lavalt ja ülejäänud jäid reipalt vaatajate ette edasi. Hinges oli kõigil värin: kes nüüd mida peab ütleva, kui tema tekst vahele jääb. Õnneks ei vedanud meie algelised improvisatsioonivõimed meid siiski alt ja hiljem publiku seas olnutelt kuulsime, et vaatajad ei saanud apsust arugi.

Tagahoovi projekti käigus olen õppinud, et väga palju sõltub inimestest sinu ümber. Ka siis, kui oled ise kõik ette valmistanud, aga mõni teine alt veab, võib üritus luhta minna. Teisalt on heade meeskonnakaaslastega võimalik välja tulla kõikidest raskustest. Tagahoovi meeskond on enamjaolt olnud väga pühendunud ja abivalmis. Pühapäeva hommikul kell kaheksa on esimesed juba Sadamateatris kohal, et panna kokku lava, vedada kümnete meetrite kaupa juhtmeid ning sätida üles tehnika. Näitlejad ja tantsijad alustavad tavaliselt proove kell üheksa. Üks näitlejanna elab Nõos ning kuna pühapäeval bussid nii vara Nõost Tartusse ei sõida, peab ta iga kord tee ääres hääletama. Seni on jätkunud heasüdamlike juhte, tänu kellele meil vajalik näitleja alati kohal on. Nädala sees teeme me proove ning ka nende jaoks on vaja tihti ohvreid tuua: jätta ära trenne või keelduda sõpradega kokkusaamast. Tagahoovi meeskond koosneb entusiastlikest ja kohusetundlikest inimestest ning ma julgen öelda, et iga meeskonnaliige on andnud olulise panuse viimaks Tagahoovi projekti paberi pealt ellu. Kokkuvõtvalt võib meid iseloomustada ühe Tagahoovi laulu refrääni sõnadega:

**Mind rivist löö -
panen turvavöö.
Mind sulata -
pole lumest ma.
Tulgu äike, tulgu päike - ma saan hakkama!**

Kersti Tomusk

Tagahoovi näitleja ja draamajuht

ALAPROGRAMM 3.1 - noorsooalgatused

Noortegrupi Vahvad Ratturid noorsooalgatusprojekt

„Vormsi kultuuripärand“

(projekt nr EE-31-01-2006-R1)

Mihkel Singi, Kaidi Raidla, Maarja Pielberg, Diana Rõmmel, Silja Treialt – projekti tuumikgrupp

Seekordne projektikirjutamine oli meile esmakordne. Tänu oma projektile saime juurde rohkelt positiivseid kogemusi ning samuti ka soovi edaspidigi projekte kirjutada. Tuumikgrupile meeldisid kohutavalt Euroopa Noored Eesti büroo (ENEB) poolt korraldatud koolitused, kus arutati paljude projekti käigus esitle kerkida võivate probleemide üle ning mängiti mõned neist isegi läbi. Eriti märgiksime ära 2-päevase vaheanalüüsi koolituse koha – Pirit klooster. Paremat paika lihtsalt annab otsida... Kuna aga Hiiumaa rahvale mängivad olulist rolli praami- ja bussiajad, siis ei saanud me kahjuks mõlemal koolitusel lõpuni olla. Kogu projekti vältel oli meile suureks toeks ENEBi büroost Terje Henk, kes aitas meid alati, kui me mingi asjaga hätta jäime. Suured tänud talle! Kui jutt juba tänamise peale läks, siis täname ka meie ööbimiskoha toredat ja rõõmsameelset perenaist Elle-Mall Koppelmaad ning Vormsi talumuuseumi giidi.

Aga mida meie projekt siis endast kujutas? Projekt oli suunatud noortele, kellel oli huvi tutvuda naabersaare ja selle ajaloo. Olgugi, et Vormsi on Hiiumaale väga lähedal, ei satu sinna just väga tihti. Ühendasime noorte vaba aja ning kunsti ja kultuuri. Et saada projekti taotluses ja lõpparuandes kõik punktid korralikult kirja, pidasime pidevalt maha tuumikgrupi siseseid koosolekuid, kus otsisime vastust tekkinud küsimustele jms. Saime kokku ka kogu reisiseltskonnaga, kellega koos olime valmis vastama nende küsimustele. Väljakuulutatud logokonkursi võime enam-vähem lugeda ebaõnnestunuks, kuna meile laekus vaid Laura Kivistu logo, mille me võtsimegi oma grupi logoks.

Projekti põhitegevus toimus 14.-16.08.2006 Vormsi saarel. Saarele jõudsime õhtul kella 19 paiku. Planeeritud saare ülevaate asemel andsime aga jalgadele valu ning väntasime ratastega kiiresti Elle-Malle külalistemajja, kuna meie kodusaare poolt ähvardasid meid jubedad äikesepilved. Õnneks läks ilm kiiresti ilusaks ning õhtul pidasime maha ka väikese grillõhtu. Peale seda võtsime pimedas ette väikese jalutuskäigu lähedal asuvalle surnuaiale, mis tekitas omamoodi kõledust. Järgmisel hommikul sadas jällegi vihma, mistõttu olime

sunnitud oma päevakava ümber kujundama. Nagu öhtul, nii ka hommikul läks ilm jälle kiiresti ilusaks ning nüüd jalutasime taas surnuaias. Seekord saime uudistada ka rõngasriste ja tornita kirikut. Järgmisena suundusime tutvuma saare läänepoollega. Suuremõisa külas oli kõigile üllatuseks tee ääres olev valgusfoor, mille panid sinna 2005. aastal püsti Põrnika-klubi liikmed.

Matkamarsruut jätkus Saxby majaka juurde. Seal paistis ka meie kodusaar Hiiumaa. Peale lõunasööki ning väikest puhkust suundusime tutvuma saare ida poolega, mis kahjuks ei olnud nii huvitav kui läänering. Kuid siiski nägime ühes külas tee ääres toredaid puust nikerdatud kujakesi. Peale õhtusööki tahtsime järgmiseks päevaks kokku leppida aja Vormsi põhikooli kauaaegse ajalooõpetaja juurde, kes oleks meile Vormsist ja selle ajalooost rääkinud, kuid hilise aja tõttu ta juba magas. Saime jutule kohaliku neiu Leega, kes rääkis, et Vormsile on tulnud uusi kooliõpetajaid just sellepärast, et vald muretseb neile kortereid. Samuti saime teada, et saarel tegeletakse palju metsanduse, kalapüügi ja käsitööga. Kolmanda päeva hommikul tuli lahke muuseumiperenaine meile vastu ja avas muuseumi varem, et me ikka õigeks ajaks praamile jõuaksime. Saime põhjaliku ülevaate saarest ja selle ajalooost. Tegime tiiru peale ka kogu muuseumikompleksile. Mis väärib siinkohal märkimist on see, et sihtgrupp kuulus haruldasetl tähelepanelikult, mida sellises vanuses noorte hulgas tavaliselt ei juhtu. Tagasiteel korraldasime sihtgrupile ka viktoriini, kontrollimaks omandatud teadmisi, mis olid suurepärased. Esimesel päeval täitis sihtgrupp praami peal ära nn ootuste lehed, kus pandi kirja, mida oodatakse projekti põhitegevuse käigus. Tagasiteel täideti ära tagasisidelehed, millest järeldus, et sihtgrupp jäi väga rahule ning võtaksid teinekordki sellistest üritustest osa. Juba pakuti ka välja järgmise projekti toimumise kohti ja teemasid. Kui sihtgrupp on rahul, võib ka tuumikgrupp rahul olla.

Projekti põhitegevuse jooksul juhtusid ka mõned naljakad juhtumised. Rattamatka miinus on see, et grupp võib laiali laguneda. Nii juhtus ka meil, aga põhjus on eriline. Kuna Vormsi teede ääres oli valmimas palju põldmarju, siis söödi neid suure isuga. Teise toreda näitena toome välja teise öö majutusasutuses. Sinises metsamajas hakati juba magama jääma, kui äkki helistab keegi ühele tuumikgrupi liikmele (Mihklile): "Tule ruttu kõrvalmaja, mul lagunes voodi ära!" Õnneks lahenes see juhtum kiirelt, kuna põhjus ei olnud meis, vaid eelmistes ööbijates. Rattamatka puhul ei saa kunagi kindel olla, kas ratas peab vastu või ei. Õnneks seekord pidasid enam-vähem kõik vastu, vaid Mihkli rattakumm otsustas valgusfoori juures katki minna ja läänering tuli pooleli jätta... Plaanisime oma reisi ka filmilindile võtta, kuid viimasel minutil selgus, et me ei saagi kaamerat, kuna see oli juba peaaegu Soomes. Aga kohe oli küpsemas idee anda välja reisiraamat. Nii ka tegime.

Nagu juba öeldud, jäid kõik projektiga rahule. Siinkohal kutsume üles kõiki noori projekte kirjutama! Sellega saab juurde rohkelt positiivseid ja vajalikke kogemusi. Jõudu kõigile edaspidiseks!

ALAPROGRAMM 3.1 - noorsooalgatused

Murru Vangla noorsooalgatusprojekt „Miks on läinud nii?” (projekt nr EE-31-43-2005-R5)

Noortealgatusest „Miks on läinud nii?” Murru Vanglas Projekti kestus: 01.02.2006-31.01.2007

Töötades vanglas oleme mõistnud, et tulemuslik on töö just noortega, sest sellel võivad olla tõeliselt positiivsed tulemused. Paljud on sattunud juba alaealisena, väljakujunemata isiksustena, vanglamüüride vahele ning nende maailmavaatelist muutust on ehk võimalik suunata ja mõjutada.

Meie sihtgrupiks said noored kinnipeetavad, kellele on määratud pikaajaline karistusaeg, so 8-17 aastat. Üllatusega märkasime, et nad olid väga koostöövalmid ning avaldasid soovi osaleda kõikvõimalikes grupi- ja individuaaltöödes. Teatavasti on vanglates tööga hõivatus väga madal ning võimalusi sihipäraselt aega kasutada suhteliselt vähe. Samas peab vangla sotsiaaltöös kindlasti esmalt välja selgitama sihtgrupi ning individuaalse potentsiaali, sest aidata saab ainult neid, kes seda ise tahavad.

Euroopa Noorte programmi projektis osalevad 6 noort kinnipeetavat – Anatoli, Deniss, Valter, Viktor, Denis ja Peeter – kes kõik õpivad koolis ning on aktiivsed enda arendamisel. Lisaks on nad mõistnud neid sellisele teele viinud põhjuste-tagajärgede seoseid ning oma näite varal sooviksid nad edastada oma sõnumi ka teistele. Et see oleks kui hoiatus noortele, kes on teelahkmed ja teevad võib-olla vääraid valikuid.

Projekt „Miks on läinud nii” on enamjaolt noorte kinnipeetavate omaalgatuslik idee ning on uudne seetõttu, et riskigrupi kuuluvad noored vabadusest kohtuvad vanglamüüride vahel vangidega. Projekti jooksul toimub Murru Vanglas kaheksa kohtumist, mille jooksul tutvustavad tuumikgrupi noored vangla elu-olu, samuti jagavad oma lugusid sellest, kuidas nad toimepandud tegude tagajärjena vanglasse on sattunud. Projekti tulemusena valmib film kinnipeetavate lugudest, projektitegevustest. Nii on valmivast filmist muuhulgas abi projekti läbiviijatele, mõtestamaks nende endi elu ja olemist.

Osalemise programmis Euroopa Noored on andnud meile oma töös juurde palju jõudu, julgust ja vastupidavust. Enamasti ühiskonnas ei teata sellest, millist tööd tehakse vanglas ning üldine arusaam tundub olevat selline, et polegi vaja midagi teha.

Oleme väga rõõmsad, et sattusime selles programmis osalema, sest see võimaldab tegutseda laiema spektriga ning pakub noortele kinnipeetavatele võimalust ennast arendada ning luua positiivseid kontakte ka väljaspool vanglat. Kunagi nad ju vabanevad ja siis on lootust ühiskonnal neid vastu võtta kui normaalselt arenenud ühiskonnaliikmeid ning korduvkurite riskitegurit vähendada. Ja projekti soovitud tulemusena ehk ka vähendada noorte seas kuritegevust.

*Kaidi Kivisaar, Murru Vangla sotsiaaltöötaja
Riina Soom, (täna juba endine) Murru Vangla psühholoog*

Sõna on noortel endil:

Mida on projektis osalemine Sulle andnud?

„Eelkõige vahetu suhtlemine erinevate inimestega ja loomulikult teadmine, et minimaalsetki suudan ära hoida või vähemalt mõtlema panna riskigruppide noori selles suunas, et mitte oma elus teadlikult sattuda kuritegelikule teele“

„Annab päris palju. Esiteks endale meeldetuletus seaduskuulekast elust. Ei unusta suhtlemist ära. Tegevus, vaheldus vanglas. Kui tagasiside on positiivne (siiani on olnud) ja näed, et minu püüdlus on vilja kandnud, on hea tunne endal“

„See projekt on andnud mulle võimaluse näha teisi inimesi ja suhelda nendega. Nii on ka andnud lootuse, et need noored, kes meid on külastanud, võtavad mõistuse pähe ja ei järgne seda rada mis meie“

„Kõigepealt andis tunde, et ma ei ole vaid kasutu kurjategija. See, et minust võib kellelegi kasu olla, parandab enesetunnet ja annab loota, et ma ei pea veel ennast „matma““

„Projekt on andnud mulle usku oma võimetesse ja tegudesse; olen õppinud selle käigus päris palju“

„Peale projekti algust otsustasin, et peale vabanemist tahan tegeleda kurtide inimestega; samuti loodan, et kontaktid Euroopa Noored bürooga ei kao kuhugi ja saan veel nautida meie koostööd“

Mis ei ole projekti läbiviimisel eriti ladusalt läinud? Mida oleks võinud teisiti teha?

„Minu arust on kõik ladusalt läinud.“

„Ei ole hästi läinud kooskõla meie endi keskel. Oleme erinevad inimesed, erinevate arusaamiste ja vaadetega“

„Minu ürituse läbiviimise oskused võiksid olla paremad, aga püüan ennast pidevalt arendada.“

„Alati saab ja võib paremini, kuid kui me oleme inimesed sellel teemal arutama pannud, võib öelda, et meie püüdlused pole olnud asjatud.“

ALAPROGRAMM 3.1 - noorsoalgatused

Sinu soovitusel-sõnum teistele noortele, kes mõtlevad sellist projekti ette võtta

„Hea algus (algatus) on pool võitu. Tähtis on üle saada oleks-võiks-teeks-hoiakust ja nõ härjal sarvist kinni haarata ja küll siis on ka resultaati näha ning nõu ja jõuga abistajaid.“

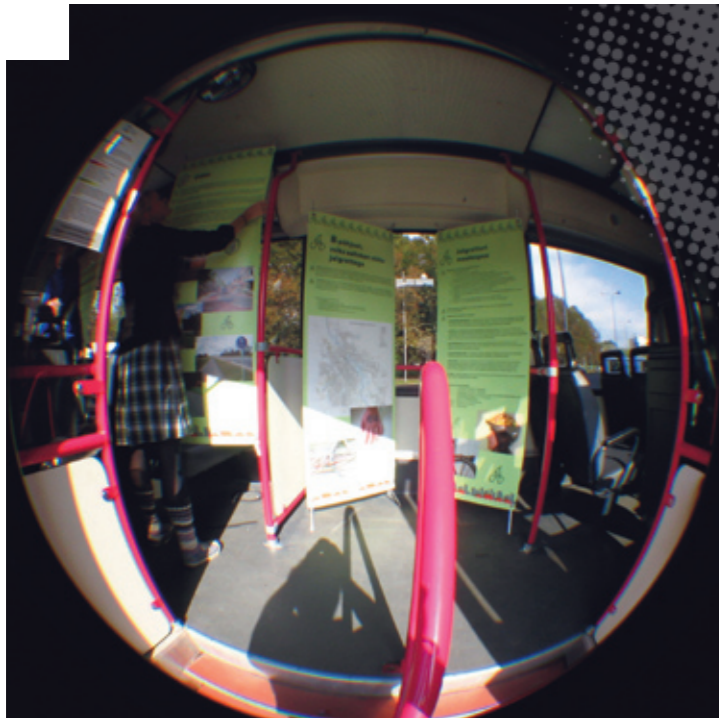
„Peab täpselt teadma mida sa tahad.“

„Kui sellist projekti ette võtta, tuleb eelnevalt kindlasti eeltööd teha ja endale selgeks teha projekti eesmärk ja kindlalt selle poole pürgida. Kes on võimelised – andke tuld!“

„Ärge kartke! Selline kogemus tuleb alati ainult kasuks. Kui ei proovi, siis ei saagi midagi teada.“

Euroopa Noored Eesti büroo korraldatud pika-ajalise koolitusprojekti osalejad

Plite näituselt

Soovitaksin teistele projektijuhtimisel?

- Tee endale ajakava, mida järgida!
- Võta üks hea paks vihik või kaustik, kuhu kõike kirja saab panna ja korralik pastakas! Sinna kirjuta KÕIK, alates telefoninumbritest ja uutest projektiideedest, lõpetades eelarvemuudatuste, kokkusaamiste kellaegade jm vajalikuga.
- Vihikust ära lehti välja rebil! See on hea materjal aruande kirjutamiseks, samas ei saa ükski viirus sealt midagi kätte ning ise on samuti raske midagi kustutada.
- Usalda, aga kontrolli. Eksimine ja unustamine on inimlik, ka partnerite puhul!
- Helista, kui ei saa millestki aru! Küsi järgi ja selgita!

ALAPROGRAMM 3.2 tulevikukapitaliprojektid

Liina Margna tulevikukapitaliprojekt „Rattaga linnas” (projekti nr EE-32-02-2006-R1)

Ronisin Tartu Kaubamaja ees uhkelt busi trepile ja hõikasin välja, et näitus on nüüdsest avatud. Noored tormasid busi, et uudistada, mis teeb see linnaliinibuss täna küll Tartu Kaubamaja parklas ning mis imelik näitus see küll bussis avatakse. Tõepoolest, nii see oli 2006. aasta 22. septembril Tartus, Kүүüni tänava ääres, kus mina, Liina Margna, korraldasin koos oma jalgratast linnaliiklusvahendina propageeriva näituse ja teiste Tartus keskkonnaharidust edendavate organisatsioonidega Autovaba Päevakut. Lisaks viisid politseinikud läbi noorte jalgratturite juhiloa eksameid, Anne Noortekeskus laenutas tasuta rulluiske, rulasid ja jalgrattaid, meedikud mõõtsid tervist ning kõik huvilised said proovida kätt autovaba-loosungite maalimises. Sel aastal sai ilus algus autovabama linnaliikluse teemaliste avalike üritustega tehtud, tutvusi ja ideid tuli selle käigus aina juurde. Järgmisel aastal uuesti? Aga muidugi! Vaat´, kuis tulevikukapitaliprojekt võib uusi võimalusi ja tutvusi kaasa tuua!

2006. aasta teine pool möödus mul aktiivselt Euroopa Noorte poolt rahastatava projekti „Rattaga linnas” projektijuhi rollis. Projekt kasvas tulevikukapitali taotluseks Euroopa Vabatahtlikus Teenistuses kogutud kogemuste ja tehtud tegevuste baasilt. Selle käigus koostas inforatiivse näituse „8 põhjust, miks eelistan sõita jalgrattaga”, samuti lisandus Tartu kesklinna 3 uut kümnekohalist jalgrattaparklat. Näitus oli edukas, pärast kuuajalist väljapanekut Tartu Keskkonnahariduse Keskuses, oli viktoriinist osavõtnuid pea 200, külastajaid veelgi enam ning igale kümnendale õigestivastanule naeratas loosiõnn rattateemaliste auhindade näol. Projekti lõppedes kavatsen jätkata vabatahtlikku tegevust Tartu Keskkonnahariduse Keskuses, et täiendada ja avardada oma silmaringi looduskasvatustlikus valdkonnas ning aidata läbi viia infoüritusi, mis lähendaksid ka tavakodanikke loodusele ja loodussäästlikule mõtteviisile. Kasu said Tartu rattasõitjad, Tartu Keskkonnahariduse Keskus, mina ja kasu saab olema veel tulevikuski.

Kas midagi ootamatut ka juhtus? Midagi untsu ka läks?

Ooh, ikka juhtub. ☺ Kord ei tahtnud hinnapakkumise esitanud firma enam lubatud rattaparklaid paigaldada. Siis tuli välja, et porri rattaparklat naljalt ei kinnita – vaja kõnniteeplaadid enne paigaldada. Ühes kohas oli omanik nii agar, et jõudis enne projekti algust rattaparkla juba ära paigaldada. See oli tegelikult pigem positiivne uudis – järelikult polnudki „Rattaga linnas” projekt ainus, mis ratturite heaolu pärast muret tundis.

Mis andis kõige parem feeling’u?

See, kui lõpuks sai auhinda anda viktoriinivõitjatele, näitus oli maha võetud, ammu manatud rattaidee ellu viidud ja ise ikka veel elus. Veel parem oli tunne, kui aruanne ka ümbrikus oli ja teel kasti, postkasti. Selleks hetkeks olid kõik tegevused peas taaskord läbi mängitud, nii raskused kui paremad õnnestumised, ja sai ennast kiita.

Eva Raudkivi õpetab
siidisalli värvimist

Pärast
orienteerumisvõistlust

ALAPROGRAMM 3.2 - tulevikukapitaliprojektid

Nele Mets'a tulevikukapitaliprojekt „Is anybody out there?” (projekti nr EE-32-04-2005-R5)

„Julge hundi rind on rasvane ... hm ... või haavleid täis,” mõtlesin umbes aasta tagasi, teades, et nüüd peab see algama. Kõik mu ilusad mõtted ja plaanid kohtuvad reaalsusega. Mis juhtub? Mis siis, kui ma ei saa hakkama või teen valesti? Kui jään ajahätta või kui see kõik kukub haledalt läbi? Püüdsin end paaniliselt lohutada – ma ju vähemalt proovin. Selliste mõtetega läksin vastu projektile „Is anybody out there?”, millest pidi saama minu tulevikukapitaliprojekt. Tegelikult algas asi muidugi juba palju varem – siis, kui ma otsustasin sama aralt Itaaliasse vabatahtlikuks minna. Võib-olla juba veelgi varem minu enda teismeliseeas, mil me sõpradega tundsim – no mitte kui midagi pole teha!

Projekt toimus 2006. aasta veebruarist juunini ja oli suunatud väikese maakoha Vasalemma noortele eesmärgiga pakkuda neile erinevaid vaba aja tegevusi ning äratamaks nendes endis huvi midagi korda saata. Tegevused olid valitud võimalikult erinevad, et igaüks leiaks endale midagi sobivat. Nii saigi tehtud fotograafiakonkurss ja -näitus sellele eelnenud samateemalise loenguga, filmiõhtuid koos limpsi ja krõpsudega, käidud Megazone'is mängimas ja kardiga sõitmas, meisterdatud siidisalli, võisteldud orienteerumises jne. Üritustega seonduvat sai jälgida ja arvestada projekti jaoks loodud koduleheküljel.

Enne esimest filmiõhtu valmistasin end juba ette selleks, kuidas koos mõne ennat kohale vedanud tuttavaga hunnikut krõpsu hävitan ja täielikus vaikuses filmi vaatan. Aga ... Ma ei suutnud ära imestada, kui inimesi hakkas tulema. Ning tuli ja tuli ja tuli ... Nii et järgmisel korral kolisime suuremasse ruumi ning tajusin, et iga eelnev pingutus oli seda väärt. Pean tunnistama, et kogu projekti vältel olid noored need, kes mind motiveerisid ja mulle energiat andsid – see, kuidas nad näitasid, et just midagi sellist ongi neil vaja. Niimoodi kujuneski minu jaoks kogu ettevõtmisest suur positiivne üllatus – see, kuidas noored asjaga kaasa tulid ning see, kuidas ma ise arenesin.

Viie kuu jooksul toimusid tõelised muudatused. Algul ehk ainult uudistama tulnud jäid hiljem põhilisse ürituste toimumispaika, seltsimajja aega veetma ning kohati tuli neid lausa minema saata, et õhtuks ikka ise koju jõuda. Üha rohkem pakuti ennast appi ja õeldi sõna sekka ürituste valikul. Tänaval kokku saades uuriti pea alati, et millal ja mida on plaanis järgmisena ette võtta. Minu arvates oli väga oluline, et teave ürituste toimumise kohta levis suuresti ka noorte endi seas, mis ju näitabki seda, et nad kiidavad toimuvat heaks. Kui suvi kätte jõudis ja tegevustega lõpusirgele olin jõudnud, kordus üha enam lootusriikas küsimus tuleviku, uue projekti ja selle kohta, et kas sügisel teeme jälle?

Kui ma nüüd mõtlen, et mis vabatahtlikust teenistusest saadud oskusi ma kõige rohkem enda projekti puhul kasutasin, siis tean kindlat vastust – julgust ja enesekindlust. Nende õppimisega ei ole nii, et istud laua taha ja tuubid pähe nagu luuletuse. Need on asjad, mida annab kogemus ja mida olen nüüd saanud juurde ka sellest projektist. Ma usun, et kogemusi pole iial liiga palju. Neid on vaja muudkui veel ja veel.

Üksi ei oleks ma ehk kõige sellega, mis praegu enam ei tundugi nii kohutavalt suur, hakkama saanud. Seega tahan tänada eelkõige kõiki, kes minusse uskusid ka siis, kui ma ise olin käega löömas. Samuti neid, kes mitmel muul moel nõu ja jõuga toeks olid ning loomulikult noori, kes asjaga kaasa tulid.

Soovin kõigile julget pealehakkamist, sest ilma midagi alustamata ei saa te kunagi teada, mida te suudate. Proovimata ei tea te iial, mida võite korda saata ja kogeda ning kuidas võite teadmisi omandada ja areneda. Igast tagasilangusest on midagi õppida ning iga kordaminek annab julgust ja ideid järgnevatiks sammudeks, mis muidu ehk jääksidki astumata.

Tegutseme koos silmade abita

Eesti annab tiivad

ALAPROGRAMM 5 tugimeetmed

MTÜ Virumaa Noorte Initsiatiivi rahvusvaheline koolitusprojekt „Encouraging cross-border communication through Intercultural Learning” (projekt nr EE-512-40-2005-R5)

Koolitusprojekt „Encouraging cross-border communication through Intercultural Learning” (eesti k. Piiriülese suhtluse soodustamine läbi kultuuridevahelise õppimise) toimus 04.-11. augustil 2006 Narva-Jõesuus. Osalejaid oli kokku 24 kaheteistkümnest erinevast riigist (6 Euroopa Noored programmiriiki ja 6 partnerriiki): Poola, Rumeenia, Küpros, Itaalia, Leedu, Eesti, Venemaa (Peterburg ja Jekaterinburg), Ukraina, Moldova, Gruusia ja Armeenia. Koolitajaid oli kaks (Rumeeniast ja Eestist), lisaks oli veel üks metoodoloogia-koolitaja Peterburist. Koolituse eesmärk oli leida laiem lähenemine töömeetoditele ja teoreetilistele aspektidele, mis on seotud kultuuridevahelise õppimise (ICL) teemaga ja antud eesmärk sai saavutatud läbi kõikide tegevuste, mis projekti käigus ellu viidi. Oleme kindlad, et meil õnnestus mitte ainult tutvustada osalejatele ICL-tehnikaid, vaid aidata tõsiselt kaasa ka osalejate isiklikule kasvule, julgustades neid olema suurema kultuuridevahelise maailmavaatega ja suhtlemiseks avatumad.

Meie organisatsiooni jaoks oli see alles teine projekt, kuhu olid kaasatud partnerriikide organisatsioonid ning paljud osalejad suhtlesid esimest korda teatud välisriikide esindajatega. Rõõm on tõdeda, et kõik osalejad ja koolitajad moodustasid ühtse elava organismi, millest projekti jooksul ei kukunud välja ükski osaleja, igaühel oli oma roll ja ta andis oma panuse koolituse läbiviimisesse. Seega oli antud projekt vast kõige edukam meie organisatsiooni jaoks üldse.

Selles edus oli tähtis roll mitte ainult koolitajatel, kes mõistagi said oma tööga suurepäraselt hakkama, vaid samuti osalejate valikul. Need inimesed olid kõrgelt motiveeritud ja väga vastutusvõimelised noorsootöötajad või -liidrid, kes oskasid õppida mitte ainult koolitajatelt vaid ka teistelt osalejatelt, kui kultuuridevahelist õppimist käsitleti teoorias ja praktikas.

Nagu iga noortele pühendatud ürituse puhul, saab selle edu mõõta, vaadeldes viimaseid päevi või tegelikke lahkumishetki. Selles perspektiivis mõeldes, lisaks positiivsele tagasisidele, mille saime hindamisvormides, oli ka väga palju lahkumispisaraid ja osalejate poolt antud lubadusi, et „kindlasti kohtume varsti taas!”... ning kuna lubadusi tuleb täita, alustasid paljud neist juba ühisprojektide elluviimist, millest kujuneb eduka koolituse loomulik järg ja kultuuridevahelise dialoogi toetamine erinevate noorsoogruppide ja organisatsioonide vahel laiemas Euroopas. Oleme kindlad, et sellest koolitusest sai hea alguspunkt paljudele tähtsatele algatustele.

Üks huvitav moment selle koolituse puhul oli korraldajate poolt vaadates kindlasti see, et see oli meie jaoks esimene projekt, kus meil ei tekkinud ühtegi paari. Üks osalejatest märkis selle kohta, et „kõikidest on saanud õed ja vennad”, ja see tõesti vastab koolituse õhkkonnale. Oleme veendunud, et koolitusest osavõtjad mitte ainult õppisid palju oma professionaalset ja isiklikku arengut silmas pidades, vaid samuti leidsid palju sõpru erinevatest riikidest oma edaspidiseks eluks.

Sooviks siinkohal siiralt tänada Euroopa Noored Eesti bürood, kes tegi selle koolituse võimalikuks!!!

Rahvusvaheline koolitusprojekt „Educating Consumers, Creating New Citizens”

(projekt nr EE-51-01-2006-R1)

Rahvusvaheline koolitusprojekt „*Educating Consumers, Creating New Citizens*” tõi 2006. aasta mais Tallinnasse 6 riigi noorsootöötajad, et koos arutleda tarbimisele suunatud ühiskonna mõjust noorte väärtushinnangute kujunemisele.

Koolitus toimus MTÜ ProjectsAreUs.org algatusel 18.-26. mail 2006 hotellis Dzingel ning sellest võtsid osa Eesti, Itaalia, Leedu, Portugali, Prantsusmaa ning Saksamaa noorsootöötajad.

Idee koolitusprojekti läbiviimiseks tekkis suheldes noortega töötavate inimestega, kes sageli märkisid, et noorte seas levib üha enam vaid tarbimisele suunatud suhtumine, orienteerumine asjadele ning nendele järjest suurema tähtsuse omistamine. See aga omakorda viib ühiskonna kihistumiseni, väheneb noorte osalus nii organisatsioonides kui ühiskonnas üldiselt ning mõjutab keskkonda.

Koolitusprogramm pandi kokku koostöös koolitajate Jo Claeysi ja Anita Silva, ProjectsAreUs.org meeskonna ning projektipartneritega, et ühiselt leida strateegiaid Euroopas üha areneva tarbijakäitumusliku probleemiga toimetulekuks. Koolituse käigus arutati globaliseerumise ning tarbimise mõjust nii noorte väärtuste kujunemisele, kogukonnale kui ka noorsootööle laiemalt. Osalejad võrdlesid erinevate riikide kogemusi noorte tarbimiskultuuri muutustega toimetulekuks ning õppisid üksteise kogemustest.

Siinkohal täname supertoremaid osalejaid ning koolitajaid, tänu kellele kujunes koolitusprojektist kasulik ning samal ajal väga lõbus ettevõtmine.

Enamasti on raske mõõta koolituse täpset mõju, kuid võime olla kindlad, et iga osaleja võttis sellest midagi kaasa ning viis edasi oma igapäevaellu. Näiteks tõi üks Saksa osaleja välja, et tänu sellele koolitusele...

„Vahetasime oma noortekeskuses välja laialt levinud suurtootjate joo-
gid, maiustused ning materjalid kohalike väiketootjate toodete vastu,
kes on tuntud ausa ning tervisliku kauba poolest. Sama käitumist järgin
nüüd ka oma igapäevaellu.” (M, Saksamaa)

Koolitaja Jo Claeys on loobunud kingadest...

ALAPROGRAMM 5 - tugimeetmed

Mõned osalejate kommentaarid peaaegu aasta aega hiljem:

„Lisakas professionaalsetele teadmistele, mis ma koolituse käiguse sain, õppisin tundma ka palju toredaid inimesi, kellega suhtlen siiani. Tegemist oli väga intensiivse koosveedetud ajaga, kus sõprussuhted kujunesid kiiresti.“ (N, Eesti)

„Mälestused ning momendid kultuuridevahelistest õhtutest, mida kannan alati oma südames – nende õhtute jooksul me põletasime Portugali vorstikesi Eesti alkoholi leegis, tantsisime Saksa “karnevalitantse” Prantsuse elava muusika saatel ning arutasime, kas Nutella on ikka Itaalia päritolu, nautides Caprese'i (Itaaliapärase Capri salat) Veggemitega (Austraaliapärase saiakate).“ (M, Saksamaa)

„Ma võin kindlalt väita, et sellelt koolituselt sain ma palju õpetlikku nii professionaalseks- kui eraeluks. Oma igapäevatoos toimetan nüüd mõnede asjade kallal teisiti ja teadlikumalt. Ma integreerisin osad koolituse käigus õpitud elemendid ja saadud kogemused oma töösse ning andsin kursuste sisu noortele edasi läbi erinevate projektide ja töötubade. Selle tulemusena on juba praegu märgatav, et noored käituvad teadlikumalt, näiteks on muutunud nende ostlemise harjumused. (N, Prantsusmaa)

„Eesti võttis mind väga soojalt vastu. Inimesed olid soojad ja südamlikud, kuigi teatud distantsiga. Väga kena kombinatsioon minu arust. Tallinn on väga ilus linn, ma oleksin soovinud selle linnaga veelgi põhjalikumalt tutvuda. Ma tulen kindlasti Eestisse tagasi.“ (M, Saksamaa)

„Igaljuhul oli see kogemus, millest ma ei oleks tahtnud ilma jääda. Need kümme päeva ei olnud mahavisatud aeg. Ma osaleksin iga-kell veel ja soovitan seda kogemust igaühele, kellel avaneb selline võimalus. Tänu perfektsele korraldusele, kahele hiilgavale koolitajale ja suurepärasele meeskonnale, oli Tallinnas veedetud aeg minu jaoks 2006. aasta tippsündmus. Oli lahe kogeda, et vahet ei ole, kust sa tuled või mida sa teed, tähtis on, kuidas sa oled. See julgustab elama ühtses Euroopas, kus paljud limiidid ja piirid näivad olevat juba langenud.“ (M, Portugal)

Ettevalmistav kohtumine

„La Seine et Marne meets Võrumaa“

(projekt nr EE-51-32-2005-R5)

Head ideed on edukate projektide aluseks. Tihti aga jäävad ideed mõtete tasandile, sest ei leita vahendeid nende täideviimiseks. Kui noortel tekib idee teha mõni projekt teiste riikide noortega, siis on esmaste kontaktide loomiseks ning tutvuste sobitamiseks olemas väga hea koht, kust saada vahendeid selleks. See koht on Programm Euroopa Noored ning täpsemalt alaprogramm 5 – Tugimeetmed.

Antud alaprogramm toetab lühiajalisi kokkusaamisi erinevate partnerite vahel, et arutada tulevikuprojekte ja luua sidemeid. Täpselt nii tegime ka meie.

Vastseliina Noorteklubi leidis tänu ühele kohalikule tuttavale organisatsioonile Prantsusmaalt, kes oli väga huvitatud noorsoovahetusest Eestiga. Esialgne suhtlemine käis ainult e-maili kaudu. Et üksteist paremini tundma õppida ning tulevikuplaanidest ja soovidest täpsemalt rääkida, panime kokku esialgse projekti Euroopa Noored alaprogrammile 5. Kavasime 2-päevase kokkusaamise. Prantsusmaalt tuli kohale üks esindaja ning meie poolt osales 2 liiget. Organiseerisime päevaplaanid nii, et oleks piisavalt aega arutelude jaoks ning samas saaks tutvustada külalisele ka meie piirkonda. Kahepäevase visiidi jooksul rääkisime kultuuridevahelistest erinevustest, poliitilisest ja majanduslikust keskkonnast ning suvisest noorsoovahetusprojektist. Külastasime Vastseliina vallavanemat ja turismitalu, kus suvine projekt pidi aset leidma ning samuti näitasime külalisele erinevaid vaatamisväärsusi Võru maakonnas.

Kohtumine osutus nii edukaks, et suvisesse noorsoovahetusprojekti polnud vaja enam täiendava ettevalmistavaks kohtumiseks tarbeks kulusid juurde kirjutada. 2-päevase visiidi jooksul jõudsime läbi arutada noorsoovahetuse ajal kavandatud tegevused, laagri reeglid, majutusküsimused ning jagasime ära ülesanded, samuti pidasime läbirääkimisi turismitalu omanikega.

Tore oli ka see, et Prantsusmaa esindaja sai kohtuda juba osade noorsoovahetusprojektis osalevate noortega. Tegime pildid meie noortest ning esimesed sissekanded sai interneti blogi aadressil <http://missionestonie.canalblog.com/> Alaprogramm 5 pani aluse ühele väga toredale noorsoovahetusprojektile, mida kõik osalejad meenutavad siiani väga hea sõnaga ning igatsevad taga projektis osalejaid. Siit soovitus kõigile noortele ning noortega tegelejatele: ideed ei pea jääma ainult mõtete tasandile! Programm Euroopa Noored aitab neid täide viia ning väga meeldejäävaks kujundada.

Inga Leelans

Vastseliina valla noorsootöösptialist
ning antud projekti juht

Üks tilluke osa Eesti noortest kohtumas tõelise prantslasega, kes küll kahjuks hetkel on pildistaja rollis.

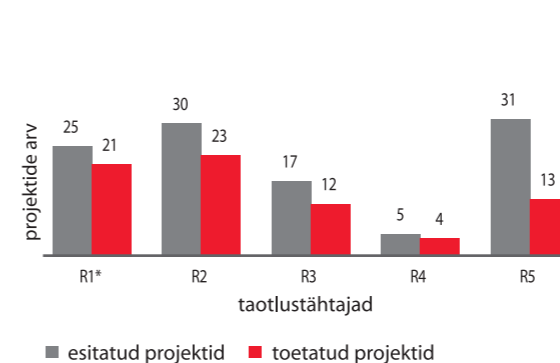

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS statistiline ülevaade

Programm Euroopa Noored 2006.aastal	
esitatud projekte	392
toetatud projekte	297
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	76
eraldatud toetussumma (EEK)	33 177 033,74

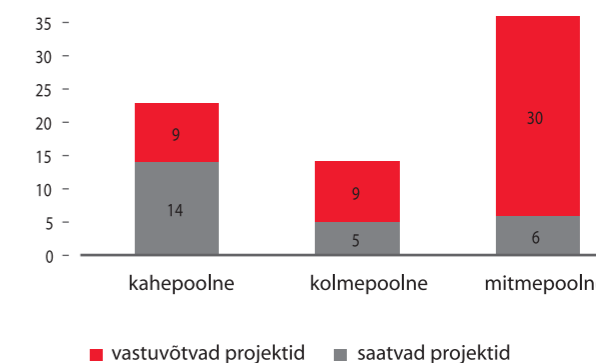
Alaprogramm 1 - Rahvusvahelised noorsoovahetused	
esitatud projekte	108
toetatud projekte	73
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	68
eraldatud toetussumma (EEK)	15095131,7

Esitatud ja toetatud noorsoovahetusprojektid taotlustähtsade lõikes

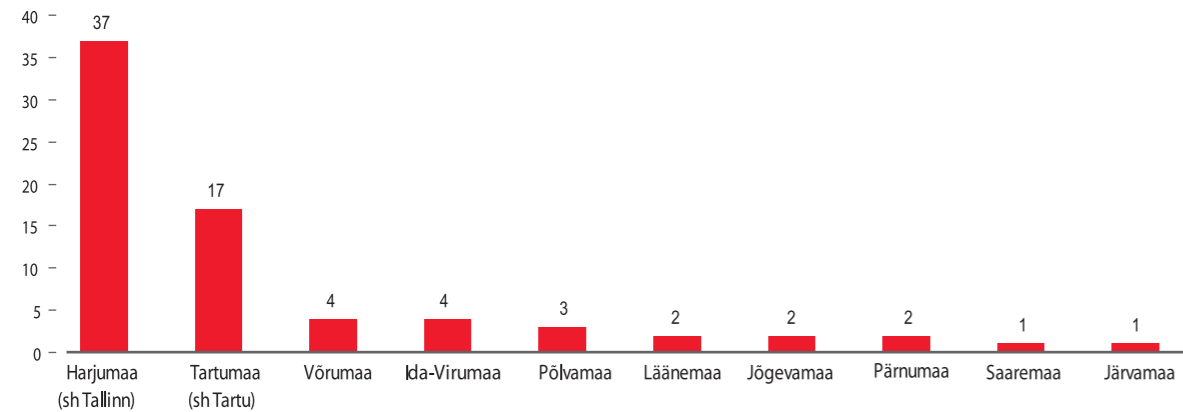

* R1: 1. veebruar; R2: 1. aprill; R3: 1. juuni; R4: 1. september; R5: 1. november

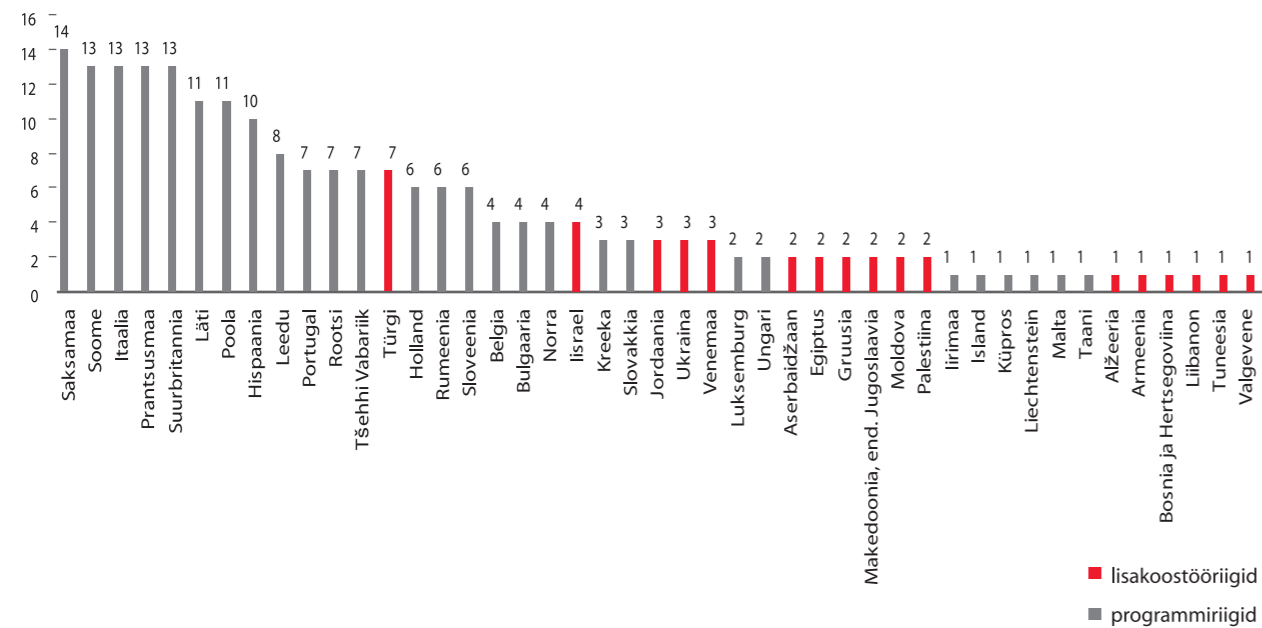
Toetatud noorsoovahetusprojektide jaotus osalevate riikide arvu järgi

Alaprogrammi 1 toetusesaajate päritolu maakonniti

Toetatud noorsoovahetusprojektide partnerriigid

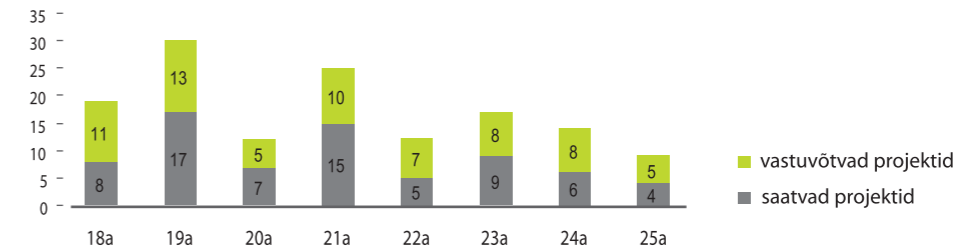

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

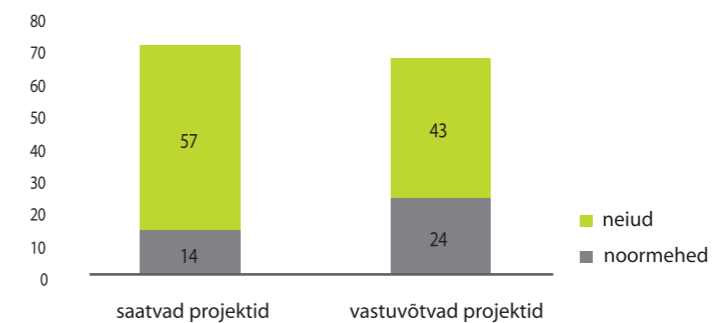
Alaprogramm 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

esitatud projekte	164
toetatud projekte	138
saatvad projektid	71
vastuvõtavad projektid	67
lühiajalised projektid	11
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	84
eraldatud toetussumma (EEK)	8809020,15

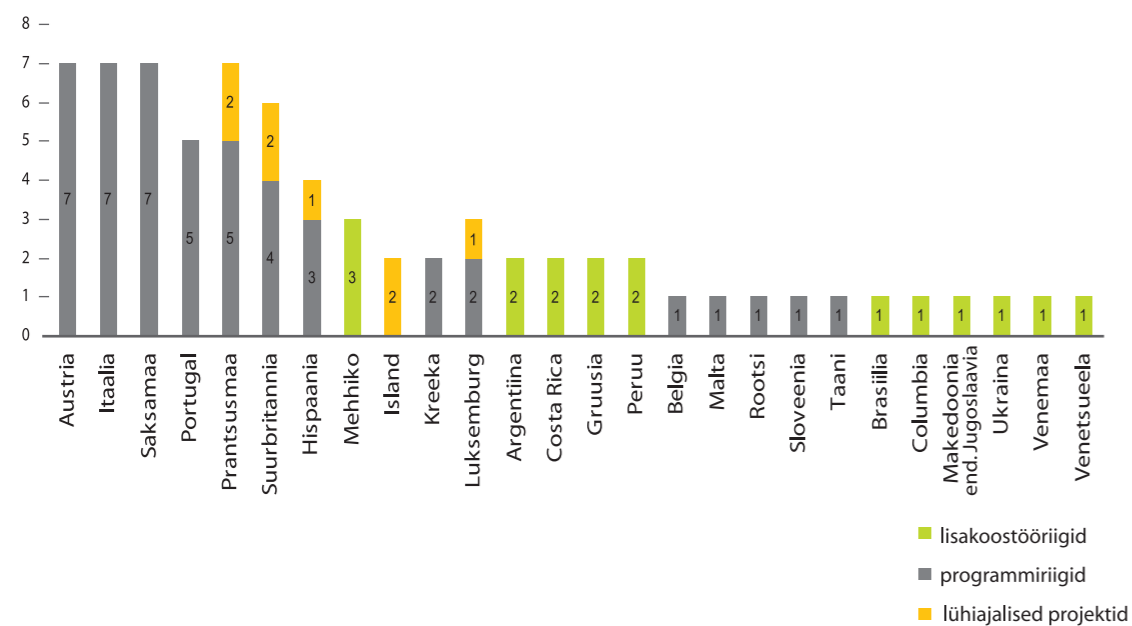
Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud projektide vabatahtlike vanuseline jaotus

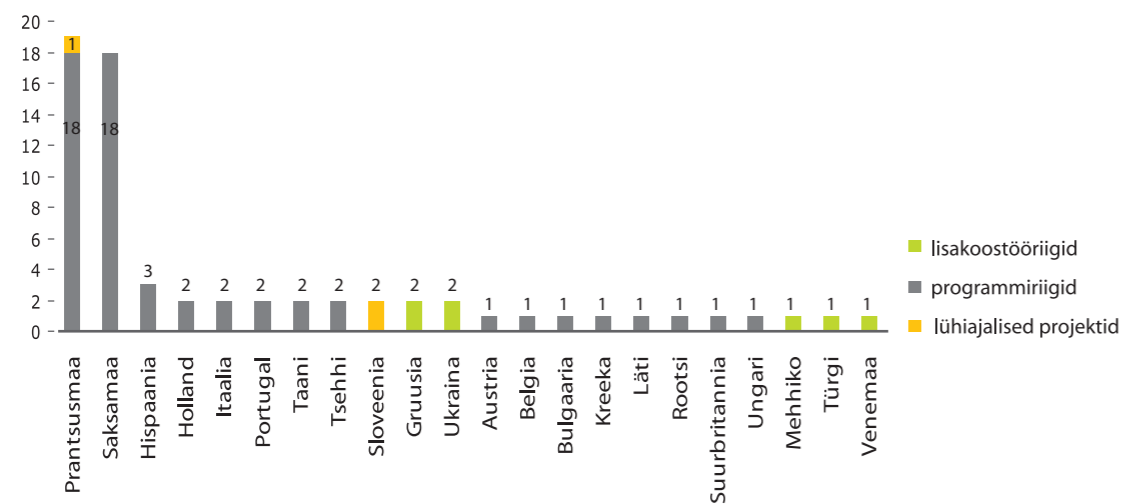
Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud projektide vabatahtlike sooline jaotus

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud saatvate projektide partnerriigid

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud vastuvõtivate projektide partnerriigid

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

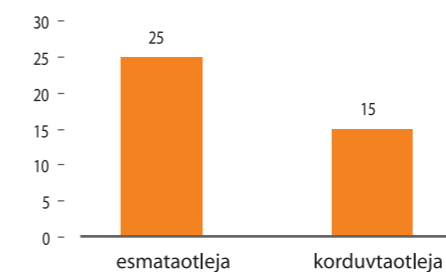
Alaprogramm 3.1 - Noorsoalgatus- ja võrgustikuprojektid

esitatud projekte	52
sh võrgustikuprojekte	4
toetatud projekte	40
sh võrgustikuprojekte	2
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	77
võrgustikuprojektide osas	50
eraldatud toetussumma (EEK)	2232060,56
sh võrgustikuprojektidele (EEK)	354 317,2

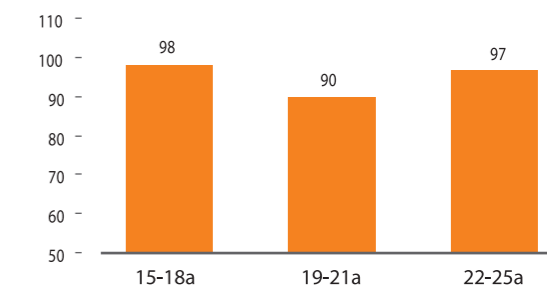
Alaprogramm 3.2 - Tulevikukapitaliprojektid

esitatud projekte	19
toetatud projekte	15
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	79
eraldatud toetussumma (EEK)	949216,64

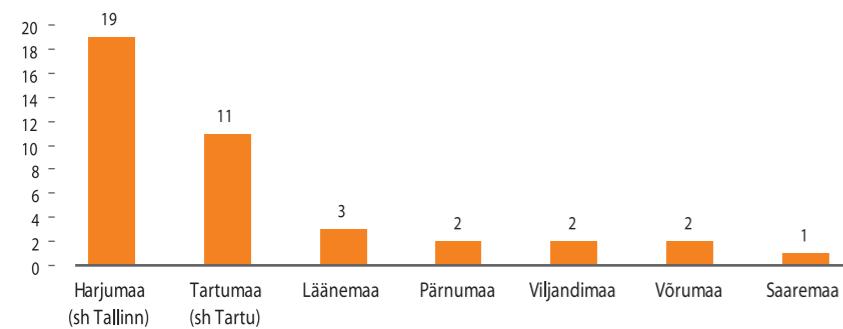
Toetusesaajad esma- ja korduvtaotlejate lõikes (noorsoalgatus- ja võrgustikuprojektid)

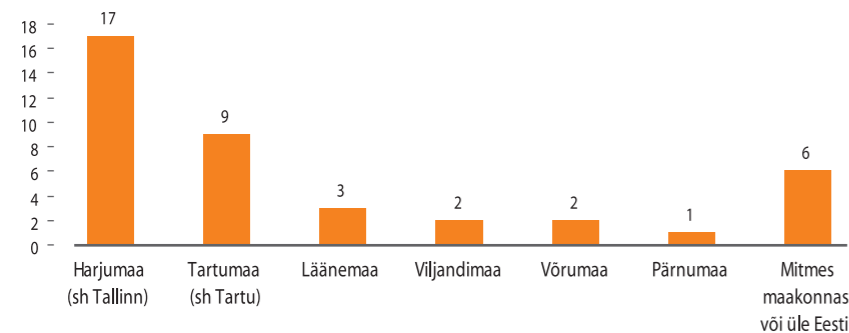
Toetatud noorsoalgatus- ja võrgustikuprojektide tuumikgrupi liikmete vanus

Toetatud noorsoalgatus- ja võrgustikuprojektide päritolu maakonniti

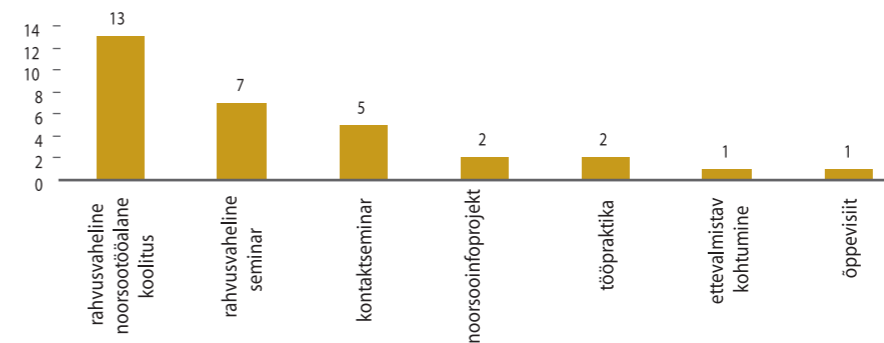
Toetatud noorsoalgatus- ja võrgustikuprojektide toimumispiirkonnad

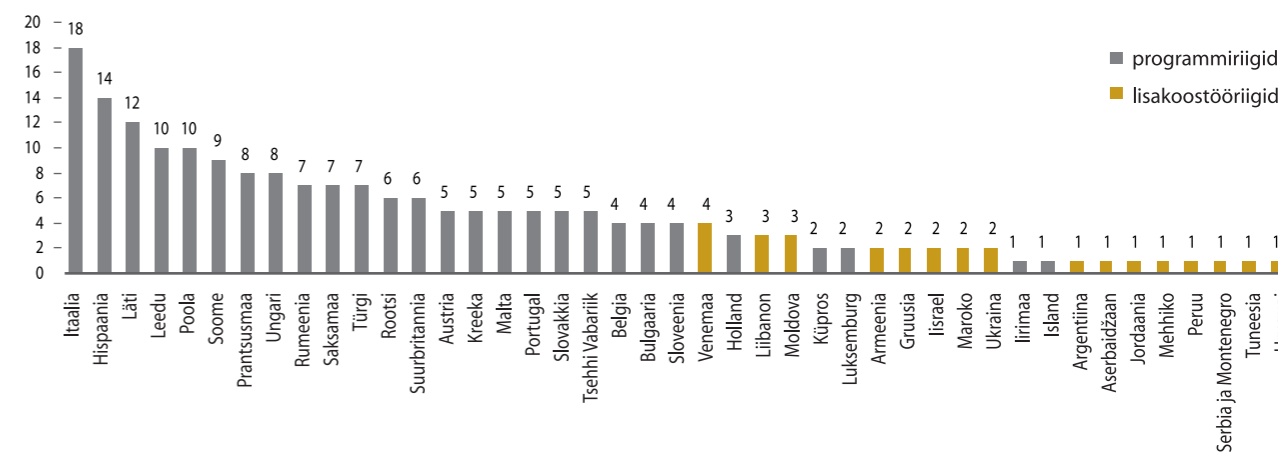
Alaprogramm 5 - Tugimeetmed

esitatud projekte	45
toetatud projekte	31
neist lisakoostööriikidega	9
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	69
eraldatud toetussumma (EEK)	6091604,72

Toetatud projektide tüübid alaprogrammis 5

Toetatud projektide partnerriigid alaprogrammis 5

Erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte kaasamine programmi Euroopa Noored tegevustesse

Ka 2006. aastal oli programmi Euroopa Noored üheks oluliseks prioriteediks erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte kaasamine ning nende aktiivse osaluse toetamine läbi info-, nõustamis- ja koolitustegevuste.

Oluliseks tähtsuseks oli seejuures kinnipidamisasutustele suunatud pika-ajalise koolitusprojekti lõpule jõudmine. Projekt on kujunenud väga edukaks, käesoleva aruande koostamise ajaks on koolituse tulemusena alguse saanud 9 noorsooalgatusprojekti ja 1 Euroopa Vabatahtlik Teenistus. Lisaks neile noori kinnipeetavaid kaasavatele projektidele on vanglate töötajad osalenud programmi Euroopa Noored rahvusvahelistes koolitustes ning seeläbi saanud võimaluse noorsootöölaseks enesetäienduseks.

Erinoorsootöö valdkonnas viidi ellu ka erikoolidele ja politseiprefektuuridele suunatud tegevusi - infopäevi programmi võimalustest, samuti toetati noorsoopolitseinike osalust programmi koolitustel ja nende algatusel ellu kutsutud noorte projekte (näit. Lõuna Politseiprefektuuri noorsooalgatusprojekt „Siililegi selge“).

Uute sihtgruppide kaasamise eesmärgil viis büroo 2006. aasta suvel ellu Eesti lastekodudele suunatud infoprojekti, teavitamaks neid programmi Euroopa Noored ja täpsemalt Euroopa Vabatahtliku Teenistuse võimalustest. Vastav info saadeti enam kui 60-le lastehoolekandeasutusele Eestis, infoseminaril osalemiseks avaldasid huvi nelja lastekodu esindajad. Seminar võimaldas huvitavaid diskussioone lastekodude hetkesituatsioonist ja arenguperspektiividest programmi Euroopa Noored võimaluste taustal.

Lisaks eeltoodule on jätkunud töö teiste kaasatusvaldkonna sihtgruppidega. Näiteks võib Euroopa Vabatahtlikus Teenistuses esile tuua koostöö psüühikahäiretega ja vaimupuudega noorte ning nende saatvate organisatsioonidega, valmistamaks noori ette vabatahtlikuks tegevuseks välisriigis. Rahvusvaheliste noosoo vahetuste valdkonnas on jätkunud koostöö liikumispuuetega noorte ning nende esindusorganisatsioonidega. Kaasatus ning noortes sallivuse arendamine oli mitmete projektide põhiteemaks ka tugimeetmete alaprogrammis.

Erivajadustega ning vähemate võimalustega noori kaasavad projektid

	alaprogramm 1	alaprogramm 2	alaprogramm 3.1	alaprogramm 3.2	alaprogramm 5
toetatud projektid	73	138	40	15	31
erivajadustega noori kaasavad projektid	31	18	5	8	5
osakaal toetatud projektidest (%)	42	13	13	53	16

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Euroopa Noored Eesti büroo koolitustegevus

2006. aastal jätkas Euroopa Noored Eesti büroo varasematel aastatel väljakujunenud ja oma mõjusust tõestanud koolitustegevuste elluviimist, millest olulisimal kohal on regulaarsed alaprogrammide projektide kvaliteeti toetavad koolitused. Arvestades projektirühmade tagasisidet, programmi prioriteetseid teemasid ning noortevaldkonna suundumusi Eestis ja Euroopas, viidi läbi ka koolituskontseptsioonide analüüs ja arendustöö, tagamaks koolituste ajakohasus.

Lisaks regulaarsetele koolitustele võib hea näitena esile tuua kampaania „Kõik erinevad – kõik võrdsed!“ raames 12.12.2006 toimunud Inimõiguste foorumit Tallinnas, endise Patarei vangla ruumides, mis tõi kokku ligi 70 noorsootöö ja hariduse valdkonna töötajat aru pidama selle üle, kuidas võiks noortes enam arendada teadlikkust inimõigustest. Foorumi raames valmis büroo ja Tartu Teoloogia Akadeemia koostöös ka miniuuring „Inimõigused noorsootöötajate tõlgendusel“ <http://euroopa.noored.ee/inimoigused/>

Kokku osales büroo eestvedamisel või vahendusel toimunud 95-l Eesti-sisesel või rahvusvahelisel koolitusel üle 3400 inimese, sh nii noori kui noorsootöötajaid (et 2006. aasta koolitustegevus hõlmab kõiki 2006. aasta eelarvest rahastatud projektide tugitegevusi, mis leiavad aset ka 2007. aasta esimesel poolaastal, ei ole käesoleval hetkel võimalik esitada lõplikku kokkuvõtet koolituste ja osalejate kohta).

Alljärgnevalt on toodud Euroopa Noored Eesti büroo vahendusel välisriikides sealsete Euroopa Noored büroode korraldusel toimuvatele koolitusüritustele lähetatud inimeste loetelu. Et selliste koolitustegevuste eelarveperiood ei ühti kalendriaastaga ning kestab kuni 31.08.2007, on käesolevas aastaraamatus koolitustegevusi järgnevalt esitletud kuni 12.03.2007 seisuga.

Eesti osalejad rahvusvahelistes koolitustes programmi Euroopa Noored koolitus- ja koostöökava (alaprogramm 5.1.3) raames perioodil 01.04.2006-07.04.2007

Üritus	Toimumisaeg	Toimumiskoht	Saatev organisatsioon	Osaleja nimi
Koolitus SALTO No Offence	04-10.04.2006	Belgia	Viljandi Vangla	Sergei Drõgin
Koolitus SALTO No Offence	04-10.04.2006	Belgia	Kuressaare Noortemaja	Gerda Kruuser
Koolitus SALTO No Offence	04-10.04.2006	Belgia	Kuriteoennetuse Sihtasutus	Nikolai Pushkarjov
Koolitus Eastern Express 2006	11.-17.05.2006	Türgi	Eesti Vaimse Tervise Ühing	Aleksei Norden
Koolitus Coach 2 Coach	07.-14.05.2006	Soome	Sihtasutus Domus Dorpatensis	Andres Peets
Koolitus All Hands on Deck	03.-07.05.2006	Holland	Voka Lastekodu	Ursula Randlaine
Koolitus Advanced Training on Quality	01.-06.05.2006	Türgi	Eesti Vaimse Tervise Ühing	Aleksei Antonovits
Koolitus Advanced Training on Quality	01.-06.05.2006	Türgi	Rescuescouts	Urmas Saupõld

Üritus	Toimumisaeg	Toimumiskoht	Saatev organisatsioon	Osaleja nimi
Koolitus Advanced Training on Quality	01.-06.05.2006	Türgi	MTÜ Erasmus Student Network-Tallinn	Maia Lössenko
Kontaktseminar Licence to Move	10.-14.05.2006	Soome	Gabriele Moe- ja Tantsukool	Sten Pedari
Kontaktseminar Licence to Move	10.-14.05.2006	Soome	Kuressaare Noortekeskus	Liisi Pupart
Kontaktseminar Licence to Move	10.-14.05.2006	Soome	Kuressaare Noortekeskus	Keret Tasa
Koolitus Bi-Tri-Multi	17.-21.05.2006	Poola	Tallinna Noorsootöö Keskus	Aivo Tuul
Koolitus Bi-Tri-Multi	17.-21.05.2006	Poola	Noorte Frankofoonide Assotsiatsioon	Riina Roasto
Koolitus Bi-Tri-Multi	17.-21.05.2006	Poola		Ulvi Kark-Jaarma
Koolitus Bi-Tri-Multi	17.-21.05.2006	Poola	GIYT	Jekaterina Savinova
Koolitus "All Bright"	23.-30.05.2006	Slovakkia		Kaisa Üprus
Seminar Feedback on Youth Initiatives	24.-29.06.2006	Belgia	Hea Algus MTÜ	Gerda Sillaste
Seminar Feedback on Youth Initiatives	24.-29.06.2006	Belgia		Helena Veidenbaum
Seminar Feedback on Youth Initiatives	24.-29.06.2006	Belgia	Noortegrupp Baar4u	Karin Streimann
Seminar Trainers Forum: Youth in Action - Trainers in Action	25.-30.06.2006	Itaalia	ENEB koolitaja	Margus-Tarmo Pihlakas
Seminar Trainers Forum: Youth in Action - Trainers in Action	25.-30.06.2006	Itaalia	ENEB koolitaja	Piret Jeedas
Seminar An European Meeting on Coaching and Support for Youth Initiatives	25.-27.09.2006	Saksamaa	Tallinna Noorsootöö Keskus	Signe Sillasoo
Seminar An European Meeting on Coaching and Support for Youth Initiatives	25.-27.09.2006	Saksamaa	Noortekeskus KOHT	Epp Eller
HEI akrediteerijate tööpraktika	21.08-24.08.2006	Prantsusmaa	ENEB akrediteerija	Mart Laatsit
Noortekohtumine Get moving	20.08.-03.09.2006	Belgia	Noortegrupp Cramp	Mariliis Eensalu
Noortekohtumine Get moving	20.08.-03.09.2006	Belgia	Noortegrupp Cramp	Veiko Umal
Noortekohtumine Get moving	20.08.-03.09.2006	Belgia	Noortegrupp Cramp	Rait Sohkin
Noortekohtumine Get moving	20.08.-03.09.2006	Belgia	Noortegrupp Cramp	Siim Tiigimägi

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Üritus	Toimumisaeg	Toimumiskoht	Saatev organisatsioon	Osaleja nimi
Õppeviisit Transnational cooperation and ecological education in the three-landhit-corner of Germany - Poland - Czech Republic	10.-19.09.2006	Saksamaa	The Institute of Ecology at Tallinn University	Kadri Vilumaa
Õppeviisit Transnational cooperation and ecological education in the three-landhit-corner of Germany - Poland - Czech Republic	10.-19.09.2006	Saksamaa	Eesti Vaimse Tervise Ühing	Rene Sein
Seminar	21.-24.09.2006	Sloveenia	Eesti Punase Risti Tallinna Selts	Dimitri Koido
Seminar	21.-24.09.2006	Sloveenia	Noortegrupp Kukimuki	Helen Vinogradov
Seminar "SALTO Inclusion Forum"	12.-15.10.2006	Belgia	MTÜ Händikäpp	Sven Köllamets
Koolitus "Europe@Work"	28.09-01.10.2006	Saksamaa	MTÜ ALP SATELLITE	Julia Kovshun
Kontaktseminar "Get Ready"	04.-08.10.2006	Prantsusmaa	Astangu Vocational Rehabilitation Centre	Tiina Sergo
Kontaktseminar "Get Ready"	04.-08.10.2006	Prantsusmaa	MTÜ Empaatia	Marko Puusaar
Kontaktseminar "Jump into EVS"	11.-15.10.2006	Sloveenia	Töliste Avatud Noortekeskus	Sigrid Säinas
Koolitus "European Citizenship: HUMAN RIGHTS"	23.-29.10.2006	Luksemburg	HeadEst	Epp Adler
Koolitus "European Citizenship: ROLE OF YOUTH WORK IN PARTICIPATION"	23.-29.10.2006	Itaalia	Tartu Hiie kool	Kristiina Vainomäe
Koolitus ImpAct! On Youth in Action	02.-09.10.2006	Läti	Noorsootöö Kvaliteedi Ühing Qualitas	Elina Kivinukk
Koolitus ImpAct! On Youth in Action	02.-09.10.2006	Läti	Erasmus Student Network Tallinn	Tea Tammistu
Kontaktseminar "Crossing Borders"	31.10-5.11.2006	Holland	Pärnu Erivajadustega Inimeste Rehabilitatsioonikeskus	Terje Tüür
Kontaktseminar "Crossing Borders"	31.10-5.11.2006	Holland	Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate	Argo Purv
Kontaktseminar "Crossing Borders"	31.10-5.11.2006	Holland	Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate	Evelin Tamm
Koolitus "Tool Fair"	01.-05.11.2006	Prantsusmaa	Tartu Laste Turvakodu	Mari Sats

Üritus	Toimumisaeg	Toimumiskoht	Saatev organisatsioon	Osaleja nimi
Koolitus "Tool Fair"	01.-05.11.2006	Prantsusmaa	Eesti Punane Rist Tallinna Selts	Jaanika Prilloog
Koolitus "FREE STYLE - Non-formal Education in YOUTH"	11.-15.11.2006	Poola	Tallinna Tõnismäe Reaalkool	Igor Kalakauskas
Koolitus "FREE STYLE - Non-formal Education in YOUTH"	11.-15.11.2006	Poola	Together Estonia	Regina Boitsova
Koolitus "Tic Tac"	27.11-03.12.2006	Suurbritannia	Noored Toredate Mõtetega MTÜ	Piret Eit
Koolitus "Tic Tac"	27.11-03.12.2006	Suurbritannia	Tartu Linnavalitusus	Anne Öuema
Koolitus "Tic Tac"	27.11-03.12.2006	Suurbritannia	Tallinna ja Harjumaa Päästerühm MTÜ	Anni Oja
Koolitus "Tic Tac"	27.11-03.12.2006	Suurbritannia	Aravete Keskkool	Katri Viitpoom
Kontaktseminar "Meet New Friends"	15.11-19.11.2006	Sloveenia	Tõlliste Avatud Noortekeskus	Piia Ardel
Kontaktseminar "Meet New Friends"	15.11-19.11.2006	Sloveenia	Pirita Vabaaja Keskus	Keiu Tamm
Koolitus "Recognition of non-formal learning in Youth In Action"	05.-10.12.2006	Austria	ENEB koolitaja	Margus-Tarmo Pihlakas
Koolitus "Small Budget Outdoor Activities"	30.11.-5.12.2006	Küpros	Eesti Roheline Liikumine	Liis Truubon
Koolitus "Small Budget Outdoor Activities"	30.11.-5.12.2006	Küpros	Lääne Politseiprefektuur	Nurmely Mitrahovits
Koolitus "Small Budget Outdoor Activities"	30.11.-5.12.2006	Küpros	Eesti Kirikute Noortenõukogu	Hindrek Lootus
Koolitus "Next steps – new life?!"	27.11-03.12.2006	Poola	ENEB koolitaja	Piret Jeedas
Koolitus "Module International. Intercultural Learning in Youth Exchanges"	07.-13.12.2006	Türgi	MTÜ V.A.I.P	Kati Teder
Koolitus "Module International. Intercultural Learning in Youth Exchanges"	07.-13.12.2006	Türgi	Narva 6. kool	Sergei Jegorov
Koolitus "Conflict Management for Different Actors in EVS Projects"	15.-21.01.2007	Türgi	Paistu vallavalitsus/ProjectsA-reUs.org	Reet Paumere

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Üritus	Toimumisaeg	Toimumiskoht	Saatev organisatsioon	Osaleja nimi
Koolitus "Conflict Management for Different Actors in EVS Projects"	15.-21.01.2007	Türgi	Paistu vallavalitsus/ProjectsA-reUs.org	Marilyn Mürk
Koolitus "Dealing with Diversity"	16.-21.02.2007	Holland	Pirita Vabaaja Keskus	Tatjana Kolesova
Koolitus "TicTac Training Course"	26.02-04.03.2007	Türgi	Eesti Vaimse Tervise Ühing	Natalia Bukharina
Koolitus "TicTac Training Course"	26.02-04.03.2007	Türgi	Lääne Politseiprefektuur	Lilija Mänd
Koolitus "TicTac Training Course"	26.02-04.03.2007	Türgi	Tallinna Gospelkoor MTÜ	Virge Viljus
Koolitus "TicTac Training Course"	26.02-04.03.2007	Türgi	Kultuurikeskus OLLALLAA	Eeva Kilk
Koolitus "TicTac Training Course"	26.02-04.03.2007	Türgi	Eesti Vaimse Tervise Ühing	Rene Sein
Koolitus "English Communication Course"	26.02-04.03.2007	Prantsusmaa	Sauga Avatud Noortekeskus	Ave Grenberg
Koolitus "English Communication Course"	26.02-04.03.2007	Prantsusmaa	Sindi Noortekeskus	Helle Vent
Koolitus "English Communication Course"	26.02-04.03.2007	Prantsusmaa	Haabersti Vabaajakeskus	Tatjana Bratoljubova
Koolitus "Quality assessment on risk management"	26.-30.03.2007	Prantsusmaa	Eesti Euroopa Liikumine	Kairi Püss
Koolitus ATOQ	27.03.-01.04.2007	Portugal	Eesti Vaimse Tervise Ühing	Margarita Kerson
Koolitus ATOQ	27.03.-01.04.2007	Portugal	Kuressaare Gümnaasium	Anneli Meisterson
Koolitus ATOMIC	01.-07.04.2007	Suurbritannia	Suur Öde- Suur Vend	Anne Ilves

Rahalise toetuse eraldamine Euroopa Ühenduse programmi Euroopa Noored raames 2006.aastal (12.03.2007 seisuga)

Toetusesaaja	Projekti nimi	Eraldatud toetus (eurodes)	Piiriülekoostöö-programmi toetus (eurodes)	Teiste koostööriikidega projektide toetus (eurodes)
--------------	---------------	----------------------------	--	---

Alaprogramm 1 - rahvusvahelised noorsoovahetused

R1*				
Together Estonia	European Citizen – the way we see it	14 924,00		
Agathe	Kohtumine kadakate juures	7 419,00		
Räpina Muusikakool	Exchange-Music-Experience	3 256,20		
Veriora Noortekas	Youth uploading Europe	2 672,02		
Noorteühendus Juventus	The world that we want	9 587,60		
Urban Style	Tantsu areng ilma hirmuta	6 849,00		
Tallinna Noorsootöö Keskus	Building bridges – young people in Estonia and Scotland	9 286,75		
Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasium	Adventure puzzle	4 455,00		
HeadEst	Defining Relationships	19 860,95		
Prantsuse sõbrad Saaremaal	Võrdsed võimalused noortele Saaremaal ja Pariisist (Estonie-France: des jeunes, pour une Fresque de l'Europe)	3 543,00		
Noorteklubi Händikäpp	Iseseisvalt elamise kunst	25 654,20		
Virumaa Noorte Initsiatiiv	Global Voice: The Harmony of North and South			42 444,50
Noorsooühing Rõuge Noorteklubi	Pathways to Youth Democracy			17 694,70
HeadEst	New European Borders: Freedom vs Security			27 418,00
Noorte Omaalgatuse Toetamise Organisatsioon - ESN	Baltic Sea protection and sustainable development			10 685,00
Estonian UNESCO Youth Association	Act local, think global			13 293,00
Eesti Lihasehaigete Selts	I did it!		12 223,43	
Teaduse ja Kultuuri Sihtasutus Domus Dorpatensis	CONTRASTS between BLUE and Green. LandArt in LandMarks.		15 098,00	

* R1: 1. veebruar; R2: 1. aprill; R3: 1. juuni; R4: 1. september; R5: 1. november

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Noortekeskuse noored	Noorte info ja võimalused Euroopas	11 409,00		
Vara Vallavalitsus	SEPP II	3 435,90		
Kose Kunstikeskus	Keskaja laager Tholsbergi linnuses	6 089,00		
R2				
Living for Tomorrow	STI Ambassadors	3 657,00		
Häädemeeste Vallavalitsus	Youth LENS – Mutual Cultural Enrichment: Youth from Latvia, Estonia, Norway and Sweden in Action	11 084,00		
Noorte Ühing "Tiib"	European Young for Dialogue: Human & Nature	9 188,00		
Vanem Vend Vanem Õde Assotsiatsioon	Elades harmoonias loodusega		7 191,00	
ZZ Noortekas	Connecting North and West	5 652,00		
Fims Alliance	Little Red Ridinghood & the Wolf	21 433,00		
Eesti Euroopa Liikumine	Street culture – Youth centres in Iceland, Holland and Estonia	10 901,00		
Eesti Psühholoogiaüliopilaste Ühendus	PsychoCity	1 111,00		
Loesje Eesti	Attention, street talking!	18 638,00		
Vastseliina Vallavalitsus	La Seine-et-Marne meets Võrumaa	4 379,00		
Spordiklubi Biathlon	Noored laskesuusatajad Euroopas	1 662,00		
AEGEE-Tartu	Bewitch the Ball	18 575,00		
Tegusad Eesti Noored	Suhtlemisraskused rahvusvahelisel tasandil	23 570,00		
Erasmus Student Network Tallinn	Europe at home	9 835,00		
Taebla Valla Noorte Volikogu	Olles oma vabaaja peremees!	6 089,00		
ProjectsAreUs.org	European Community Development & Citizenship. "Involving Young into the Community Activities"	5 595,00		
Tartu Üliopilaste Looduskaitsering	Influence of Modern Life on Nature and Environment	1 910,00		
Lastekaitse Liit	Are you screw or screwdriver?	7 286,00		
Kristlike Arstitudengite Grupp	Baltic Christian Medical Students' summer meeting "Step by Step"	13 039,00		
Keeltekooll In Down-Town	Discovering the Language of ECO (Environmental Commitments and Opportunities)	16 411,50		

Noorteühendus IYC	All tastes are in nature	975,00		
Tallinna Gospelkoor	Mida suudab muuta muusika?	4 838,50		
EstFin musicians 2006	Music in my life		1 116,00	
R3				
Noorsooühing Rõuge Noorteklubi MTÜ	Rahvusvahelised konfliktid	5 139,00		
Together Estonia MTÜ	Be European Citizen!	16 440,00		
Keeltekool In Down-Town MTÜ	Youth with "YOUTH" in Mass Media			26 877,00
ALP Satellite MTÜ	National handicrafts across Europe	25 905,00		
HeadEst MTÜ	Active citizenship - being active, being cool	26 285,00		
TTÜ Matemaatika-loodusteaduskonna Üliõpilasnõukogu	Ühtsema ja targemana - parema hariduse poole	2 731,00		
Noortegrupp Young Estonian Friends	Media is a keyhole. Let's open the door!			19 995,00
Raasiku Lipkond MTÜ	My lovely snow			46 936,00
Johannes Mihkelsoni Keskus MTÜ	Overcoming of the borders for social inclusion in Europe			7 201,00
Noortekeskus Vihasoo MTÜ	Communication problems of young people in different countries	5 139,00		
ProjectsAreUs.Org MTÜ	We can do it together!	4 530,00		
Liikumispuuetega Laste Tugiühing MTÜ	Equal opportunities for everybody			24 627,0
R4				
Together Estonia MTÜ	Let's Radio Together!	19 242,00		
Virumaa Noorte Initsiatiiv MTÜ	Hand Made Communication	34 934,50		
Eesti Väitlusselts MTÜ / Estonian Debating Society	International Debating School and Tournament Tallinn Inter-Varsity (Tallinn IV)	14 096,00		
Juvente MTÜ	Get out of the box	11 087,00		
R5				
Noorteühendus Juventus	The world that we want. Vol 2	5 899,00		
Paide Gümnaasiumi T.O.R.E. Noortegrupp	Meedia ja kultuur vol 2: televisiooni noortesaated ja nende mõju noortele	25 190,00		
MTÜ Living For Tomorrow	STI Ambassadors II	3 041,00		
Vabatahtlike Ühing Kilpkonn MTÜ	Soolised stereotüübid eri kultuurides läbi teatri	11 400,00		
Aruküla Noored	Tuttav ja Võõras	14 631,00		
TST MTÜ	Tolerantsem Euroopa - lähenemisteed vastastikuseks mõistmiseks	8 625,00		

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Erasmus Student Network Tallinn	Between faith and destiny - The role of religion and beliefs in our lifes			25 580,00
Noortegrupp Kukimuki	Kultuur - Kulttuuri - Kultura: Get to know your relatives		4 108,00	
H. Elleri nimeline Tartu Muusikakool	Armunud klassikasse	14 402,00		
Taebla Valla Noortekogu	Vaba aeg kui keskkonna kaitsmise ressurs	7 030,00		
HeadEst MTÜ	Adam and Eve in 21st century			26 553,00
Noorsooühing Rõuge Noorteklubi	Noored ühiskonna arengus	12 922,00		
Noorteklubi Händikäpp MTÜ	Puue ajaloo keerdkäikudes	42 775,00		
Alaprogramm 1 kokku 2006.aastal		614 780,22	60 670,33	289 304,20

Alaprogramm 2 - Euroopa vabatahtlik teenistus

R1				
	Vabatahtliku nimi			
Saatev				
Aegee-Tartu	Liis Palumets			9 010,00
EstYes	Johanna Heinsalu			5 728,00
EstYes	Reili Mere			8 200,00
AIESEC	Kaisa-Helena Tikk	698,00		
Continuous Action	Eegi Saksing	971,00		
Diakoonia Aasta Eestis	Siim Bahmatsov			7 490,00
Saatev lühiajaline				
Eurobridge MTÜ	Ernst Zavjalov	2 322,00		
Vastuvõttev lühiajaline				
Continuous Action / Raasiku vald	David Znidarsic	2 790,00		
Vastuvõttev				
Maarja Küla	Anna-Lena Jehn	5 905,00		
Maarja Küla	Olivia Olmo	6 410,00		
Continuous Action / Raasiku vald	Benjamin Turc	5 400,00		
Öökull MTÜ	Lubomir Chobot	6 410,00		

Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Poska keskus	Lesia Kharchenko			6 225,00
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru lasteae Päkapiikk	Karin Janssens	3 410,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru lasteae Päkapiikk	Luibomira Nikolova	4 490,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Viljandi Lasteabi Keskus	Camille Buisson	6 425,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Viljandi Lasteabi Keskus	Charles Gambiez	6 425,00		
R2				
Saatev				
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ /	Mari Tepp	790,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ /	Ergo Viltre	1 664,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ /	Siiri Niit	778,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ /	Triin Heinsoo	1 244,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ /	Siiri Läänemets	912,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Kersti Üts	1 158,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Anu Lutsepp	1 058,00		
YWCA-YMCA of Estonia	Marili Roht	1 366,00		
Haiba Orbudekodu	Tiina Kand	904,00		
Tähe Noorteklubi MTÜ	Marit Vösaste	928,00		
Continuous Action MTÜ	Maarit Alas	2 215,00		
Noorteühendus Juventus	Toomas Muuli	1 176,00		
Noorteühendus Juventus	Liina Lääne	1 190,00		
Juvente MTÜ	Tiina Rekand	894,00		
Saatev lühiajaline				
Tartu Emajõe Kool	Aleksei Brjantsev	4 483,00		
Tartu Emajõe Kool	Märtin Männama	2 993,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ	Õnnelemb Natus	1 532,00		
Vastuvõttev				
Pahkla Camphilli Küla	Pierre Abastado	6 420,00		
Pahkla Camphilli Küla	Perrine Jankowski	6 420,00		
ALP Satellite	Barbara Schleyer	6 420,00		

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Haapsalu Kogudus	Eva Kristin Leider	5 920,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Tapa Val-lavalitsus	Katharina Tradt	5 415,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru lasteae Päkapiikk	Torkil Lund Clausen	5 415,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Viljandi Lasteabi Keskus	Ana-Lena Krause	4 910,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Residential School	Triin Spitz	5 410,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Residential School	Hannah Deibel	5 410,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Maidla Lastekodu	Laura Ballaschk	5 410,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Donna Holland	6 420,00		
Maarja Küla	Christian Börmel	6 410,00		
Continuous Action MTÜ / Asunduse Lasteaed	Kelig Roger	5 400,00		
Continuous Action MTÜ / Lasteaed Kullatera	Aude La Gall	5 400,00		
R3				
Saatev				
Crimean Estonians Supporting Society	Kristi Kruus			7 658,00
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Kaia Tomson	1 032,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Kadri Klaamann	1 104,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Daria Terebilova	1 080,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Siret Seisonen	948,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Tiina Lauri	1 184,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Silva Viilup	1 048,00		

Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Mariliis Voitk	998,00		
Noorteühendus UVUS MTÜ	Anastasia Litvina	704,00		
Together Estonia	Juri Bolsov	1 114,00		
Tartu Vabatahtlike Keskus	Maris Saar	877,00		
Tähe Noorteklubi MTÜ	Silver Sommer	1 490,00		
Diakoonia Aasta Eestis	Kati Kits	818,00		
Diakoonia Aasta Eestis	Liis Kängsepp			9 516,00
Eesti Pylades Liit MTÜ	Maarja Pildre	1 002,00		
Continuous Action MTÜ	Bianka Marran			6 232,00
Continuous Action MTÜ	Kerttu Olókainen			7 696,00
Together Estonia	Julia Svet	914,00		
EuroBridge MTÜ	Aleksandr Suvorov	954,00		
Tartu Vabatahtlike Keskus MTÜ	Hedda Lippus			7 931,00
Tartu Vabatahtlike Keskus MTÜ	Ada Tamme			7 931,00
Kadrina Lastekaitse Ühing	Maarja Viise	1 014,00		
Tartu Vabatahtlike Keskus	Kristi Jeeger	720,00		
Noorteühendus Juventus	Angela Hiiesalu			8 463,00
Saatev lühiajaline				
Iseseisev Elu MTÜ	Emer Edenberg	2 602,00		
Viljandi Vangla	Aleksei Kondrajev	1 687,00		
Vastuvõttev				
EuroBridge MTÜ / Sillamäe Avatud Noortekeskus	Magdalena Beimrohr	6 410,00		
EuroBridge MTÜ / Sillamäe Avatud Noortekeskus	Juliane Berndt	6 410,00		
Tähe Noorteklubi MTÜ	German Gholami Torres-Pardo	4 965,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Tallinna Lastekodu Kopli	Julia Kazakova			6 600,00
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Maidla Lastekodu	Marion Vergnaud	5 410,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Midrimaa Lasteaed	Alice Mailhet	5 410,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Kanutiaia Noortemaja	Christian Palombi	4 400,00		
ALP Satellite MTÜ	Katharina Görig	6 420,00		

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru Avatud Noortekeskus	Emrah Ates	4 895,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Väike-Maarja Vallavalitsus	Alexandra Schmitterer	5 415,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Päevakeskus Vinger MTÜ	Laura Brachmann	5 415,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Tapa Vallavalitsus	Colombe Pigearias	4 910,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Viljandi Lasteabi Keskus	Szilvia Balint	5 920,00		
Noorteühendus Juventus	Jesus Serrano Pena	6 420,00		
Loesje Eesti MTÜ	Nathalie Bonhomme	4 405,00		
R4				
Saatev				
Continuous Action MTÜ	Laura Sarv	1 452,00		
Continuous Action MTÜ	Eneli Ponkin	984,00		
Eesti Vaimse Tervise Ühing MTÜ	Margarita Meri	2 207,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Marina Šitikova	996,00		
AEGEE-Tartu MTÜ	Meelika Jürisaar	902,00		
Vastuvõttev				
Pahkla Camphilli Küla	Veronika Peterková	3 390,00		
Tallinna Noorsootöö Keskus	Thomas Denis	6 410,00		
Continuous Action MTÜ / Pärnu	Minano Macias Setefilla	4 895,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Tapa Vallavalitsus	Waldemar Maier	3 900,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Päevakeskus Vinger MTÜ	Mozes Pii Kyu Blom	3 900,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru lasteaed Päkapiikk	Louice Löfgren	6 440,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru lasteaed Päkapiikk	Ward Smeyers	3 915,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru lasteaed Päkapiikk	Dorothea Schrade	3 410,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / International Youth Club	Georgios Ampatzidis	3 390,00		

Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Residential School	Dana Wenzel	4 905,00		
Noorteühendus SIIN MTÜ	Liliana Guimaraes	5 905,00		
R5				
Saatev				
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Hedvig Plekksepp	1 038,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Kairi Mägi			9 026,00
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Liis Parker			8 906,00
Noorsooühendus NTKON MTÜ	Jekaterina Adel			7 580,00
Erasmus Student Network Tallinn MTÜ	Helve Rammul			8 076,00
Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Anneli Hallik			8 464,00
Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Triinu Trumsi	989,00		
ProjectsAreUs.org MTÜ	Juta Männisalu	1 312,00		
Tartu Vabatahtlike Keskus	Annika Karusion	940,00		
Eesti Roheline Liikumine MTÜ	Kadri Kalle	1 200,00		
Tähe Noorteklubi MTÜ	Sille Suur	1 027,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ	Tõnu Tammer			8 040,00
Öökull MTÜ	Pille Rinne	1 164,00		
Öökull MTÜ	Egle Rummel	1 247,00		
Tallinna Noorsootöö Keskus	Julia Petrunitškina	5 214,00		
Saatev lühiajaline				
Together Estonia MTÜ	Alexander Kolomentsev	1 152,00		
ProjectsAreUs.org MTÜ	Imre Klaaman	2 717,00		
Vastuvõttev lühiajaline				
Together Estonia MTÜ / Open Republic	Laurent Malmonte	1 055,00		
Together Estonia MTÜ / Open Republic	Leo Grandjean	1 055,00		
Continuous Action MTÜ / Raasiku Vallavalitsus	Marja Koren	2 206,00		
Vastuvõttev				
Together Estonia MTÜ / Open Republic	Oleksii Pavliuk			7 474,00
Jõgeva Kunstikool	Sigrid Nielsen Saabye	3 380,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Residential School	Emanuelle Poncet	3 390,00		

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Kohila Vallavalitsus	Simone Bellisario	6 410,00		
Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Archil Chochia			7 760,00
Rebala Muinsuskaitseala	Jonathan Huffstutler	4 400,00		
Continuous Action MTÜ / Asunduse Lasteaed	Natia Sekhniashvili			9 930,00
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru Avatud Noortekeskus	Fanny Sureau	6 425,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Võru Päevakeskuse Ühing	Nuno Antas	6 425,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Viljandi Lasteabi Keskus	Simon Iseringhausen	5 920,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ / Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse Kogudus	Dayana Perez	3 390,00		
Öökull MTÜ	Ilze Salnaja	6 410,00		
Rebala Muinsuskaitseala	Amelie Barthelemy	4 400,00		
Paikuse Avatud Noortekeskus PaNoKe MTÜ / Paikuse Põhikool	Camille Kaltenmark	3 380,00		
Alaprogramm 2 kokku 2006.aastal		389 063,00		173 936,00

Alaprogramm 3.1 - noorsooalgatused ja võrgustikuprojektid

R1				
Noortegrupp Vahvad Ratturid	Vormsi kultuuripärand	775,26		
Noortegrupp "ohhoo"	Sotsiaalreklaamikampaania "Pahedest Priiks"	3 195,58		
Tähe Noorteklubi MTÜ	noorte tantsuetendus "Meie Maailm"	3 195,58		
Stseen MTÜ	veebikeskkonna "Stseen" käima lükkamine	1 367,70		
Noorteühendus Going UP MTÜ	pereprogramm "Kidstuf"	2 786,54		
Tallinna Vangla	"Sina oled DJ"	3 353,44		
Noortekeskus KOHT MTÜ	"Tahan olla terve ja "päklikipurustaja"	3 195,58		
R2				
Diversity MTÜ	Erinevus	3 165,86		

Suure-Jaani Gümnaasiumi õpilasomavalitsus	Suure-Jaani valla Noortevolikogu loomine ja käivitamine	3 195,58		
Murelaste ja probleemsete noorukite toetajate ühing Omos	Mineviku prisma kaudu	6 381,10		
Misso Maanaiste Selts	Rahvusvaheline vabatahtlike laager Missos ja Ruusmäel "Üte ilma veere pääl"	2 337,56		
Tantsukeskus MTÜ	Rahvusvaheline Showtantsukonkurss "Dance Leader 2006"	2 556,46		
Rahvaliidu Noored MTÜ	Tallinn Varemehabaks	3 131,67		
R3				
Eassalu Avatud Noortekoda	Noorte Loomeklubi	2 313,80		
Noortegrupp: Mirjam	Kalev, moi drug!	3 195,58		
Varstu Noorteklubi Kõgökogo MTÜ	"Pühakoda"	3 192,30		
Lihula Muusika- ja Kunstikool	Kunstiretk Ruhnu	2 128,20		
Noortekeskus KOHT MTÜ	Mäng elu eest	3 195,58		
Palestra MTÜ	Quit smoking, start dancing!	3 195,58		
R4				
Noorteorganisatsioon Vabadus: Noorte Liikumine MTÜ	ArtWays 2007	3 195,58		
Noortegrupp Muinasjutt	Muinasjutt	1 997,00		
Eesti Punane Rist MTÜ Tallinna Selts	Kas tunned oma õigusi?	3 195,58		
Sihid MTÜ	Sihid selgeks!	3 195,58		
Noortegrupp Rännuämblikud	Noorte teadlikkuse tõstmine Eestist: mitmekülgne kultuuripärand	2 942,40		
Tartu Vangla	Klaasist Maailm	6 378,30		
Tartu Vangla	Suhted läbi spordi	4 342,70		
Noored Toredate Mõtetega MTÜ	Noored Filmitegemist õppimas	2 421,60		
Leisi Keskool	Valmistumine rahvusvaheliseks noorsoovahetuseks läbi mitteformaalse õppimise	3 195,58		
R5				
Noortegrupp Ei Tubakale	Rannatuur Hoia Rand Puhas! Liitu Mittesuitsetajate Klubiga	3 195,58		
Activists Promotional Group	Promoting volunteering opportunities to young disadvantaged youths in Estonia	3 195,58		
Conversation Club - European Dance Club / VP	European Folklore - Uniting in Dance	14 758,00		

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Ecology Club / VP	Artecology project	7 887,00		
T-Studio MTÜ	Teatri ja tantsuga tegelevate Loominguliste Noorte Kokkusaamine "Lonks 2007: Omas mullis"	3 195,58		
ProjectsAreUs.org MTÜ	Mineviku Portree	3 182,80		
Verbal Dance MTÜ	Alkeemik	3 195,58		
Asimuut MTÜ	Noorte vabatahtlik päästeteenistus "Kaitse end ja teisi" - Kazbeki mäetipu vallutamine	3 195,58		
Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia	Kooliteater 2007	3 003,80		
Noortegrupp Rännuämblikud	Noorte teadlikkuse tõstmine Eestist: Keskkonnaprobleemid Eestis ja noorte osalus nende lahendamisel	2 872,10		
Tartu Vangla	Õpipoisist meistriks	5 079,80		
Toetuspunkt MTÜ	Linnalaps loodusesse	3 170,00		
Alaprogramm 3.1 kokku 2006.aastal		142 654,67		

Alaprogramm 3.2 - tulevikukapitaliprojektid

R1				
Bethan Logan	Mutual support - Disadvantaged youth come to Imastu Children's home	5 000,00		
Liina Margna	Rattaga linnas	4 268,00		
Kaili Laul	Tearoom	3 750,00		
R2				
Laetitia Dupont	Workshops in Rebala kaitseala	2 540,00		
R4				
Karin Nugis	The Lion Who Ran Through the European Art History	4 650,00		
Nicolas Legrand	www.seeyou-eesti.com	5 000,00		
Marit Stepanova	Estlandsaksjonen for the future	270,00		
Susanne Knütter	From the West to the East and back within Europe	1 204,00		
Kadri Henno	Equal opportunities for young people	4 683,00		

R5			
Lisette Kampus	Rights. Representation. Recognition. Respect	4 840,00	
Nicolas Lefebvre	A village for Võru!	4 815,00	
Heilika Võsu	Documentary film about grandmothers & grandfathers	4 665,00	
Märtin Männama	Together - we can do it	5 000,00	
Aleksei Brjantsev	Blindesizer	5 000,00	
Piibe Kolka	Kaevu taga kostab kosmos	4 981,00	
Alaprogramm 3.2 kokku 2006.aastal		60 666,00	
Alaprogramm 3 kokku 2005.aastal (3.1+3.2)		203 320,67	

Alaprogramm 5.1 - tugimeetmed

R1			
Projects Are Us.org MTÜ	Education Consumers, Creating New Citizens	15 104,60	
EuroBridge	Towards best quality in EVS projects	14 231,00	
Noorteorganisatsioon TRAJECTORY@	DIVEin' DIVERSITY. Euro-Med Training Course on Intercultural and Inter-religious Dialogue		8 784,00
Continuous Action MTÜ	EVS Possibility with Euro-Med		21 886,00
R2			
Tallinna Noorsootöö Keskus	Theatre and Music as Tools for Social Inclusion and Intercultural Learning	12 359,00	
Noortevahetuse Arengu Ühing ESTYES MTÜ	Aurora Borealis: Job Shadowing for Association from Iceland	1 050,00	
Noortegrupp Youth of Raasiku	Wish-Action-Result	12 871,00	
Anne Noortekeskus	Adventure for life	7 807,00	
TraDivarius Youth Group	How do we handle diversity? Training course for multipliers combating homophobia	14 534,00	
R3			
Tugikeskus ARKTUR MTÜ	Leader's bag		9 235,00
BGC Grupp MTÜ	Rahvusvaheline konverents "Youth and the City"	6 125,00	

PROGRAMM EUROOPA NOORED 2006. AASTAL EESTIS - statistiline ülevaade

Eesti Noorsootöö Keskus	Youth exchange quality through network	14 944,00	
Erasmus Student Network Tallinn MTÜ	Contact to Act		14 212,00
Noorteorganisatsioon TRAJECTORY@	Getting Global / Developing sustainable co-operative strategies on Global Education		22 990,00
Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Practice Exchange Transnistria (PET)		865,00
Lõuna-Järvamaa Arendusühing MTÜ	Discovering Europe and European Youth	13 561,00	
R4			
Eesti Noorteühenduse Liit MTÜ	Take part With Heart: Modern Ways of Youth Participation	14 309,00	
Estonian UNESCO Youth Association MTÜ	Citizen-Ship - a course on local community decision making method	12 614,00	
V.I. Training Association MTÜ	Let's get in web and keep in touch and nobody will detach	9 154,00	
Noortekeskus KOHT MTÜ	Organizational Management for Local NGOs and its impact in the promotion of active citizenship	11 693,00	
R5			
Eesti Noorsootöö Keskus	Youth in growing Europe: new challenges for youth policy and youth research	11 160,00	
Noorteorganisatsioon TRAJECTORY@	Does Gender Matter? Euro-Med Training Course on Intercultural and Inter-religious dialogue around Gender		22 990,00
Eesti Noorsootöötajate Ühendus MTÜ	Non-Formal Education Inside a Formal Education	11 810,00	
Teistmoodi MTÜ	Traning Tools in Action. Diversity. Inclusion. Equality	13 482,00	
Arengukoostöö Ümarlaud - Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Global Education Seminar: Creativity in Global Actions	7 147,50	
Noortevahetuse Arengu Ühing ESTYES MTÜ	Developing skills on the exchanges involving teenagers	11 743,00	
Teater Max Moda MTÜ	International Seminar Max Moda		12 445,00
Tartu Linnavalitsuse Kultuuriosakond, Noorsooteenistus	Crossbusters! Finnish-Estonian FilmCreating project		797,40

AIESEC Eesti MTÜ	Cemos/Ceelds 2007 / Central and Eastern Europe Motivational Seminar / Leadership Development Seminar	30 000,00		
Tähe Noorteklubi MTÜ	Use your creativity to be better youth worker	13 491,00		
Baltic Armenian House MTÜ	European pasport in my pocket			15 930,00
Alaprogramm 5.1 kokku 2006.aastal		259 190,10	797,40	129 337,00

Programm Euroopa Noored KOKKU 2006.aastal (eurod)				2 120 398,92
Programm Euroopa Noored KOKKU 2006.aastal (eesti kroonid)				33 177 033,74